

TERCHOVÁ

Dvojmesačník všetkých Terchovčanov www.terchova.sk ISSN 1338-8827 Ročník 29 Číslo 3/2018 Cena 1,50 €

Myšlienka na tento čas:

HOCI JE PÚŠŤ ABSOLÚTNE PRÁZDNÁ, ZARUČENE
TAM STRETNETE NEJAKÉHO ZNÁMEHO.

Kamil Peteraj

Z OBSAHU ČÍSLA

OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE

XXIX. ROČNÍK CYRILOMETODSKÝCH DNÍ

JÁNOŠÍKOVE DNI 2018

POLSTOROČNICA KONSKEHO VOZOVEHO
SPRIEVODU

ŠPORTOVÉ SPRAVODAJSTVO

VDANÉ S FINANČNOU PODPOROU COBA AUTOMOTIVE, s.r.o.

O spoločnom diele

Všeobecne panuje v našich končinách zhoda mocných, že mestá či obce nepotrebujú nijakú stratégiu rozvoja kultúry, pretože vraj na to chýbajú finančné zdroje. Alebo povedané a napísané inak: kultúrny život sa predsa deje sám od seba, respektíve organizujú ho mestá, obce či rôzne organizácie, a to stačí. Takéto a podobné uvažovanie je však z pohľadu budúcnosti slovenských regiónov choré aj škodlivé zároveň. Vo vyspelom kultúrnom svete už dávno pochopili, že slávna história hradu, rodny dom úspešného spisovateľa (umelca), jedinečný folklór, zaujímavé múzeum alebo galéria na pritiaženie turistického záujmu, ktorý poskytne miestnym ľuďom obživu, nestačia. Nevyhnutne treba zapojiť tvorivosť, niečo investovať a oživiť príbeh so silným potenciálom pritiahnúť ľudí. Tomuto dnes zvykneme hovoriť kreatívny priemysel. Závery mnohých odborných štúdií hovoria jednoznačne, že takzvaná kultúrna a kreatívna ekonomika má zásadný vplyv na viaceré životne dôležité funkcie regiónu, mesta či obce. Kultúru už v nijakom prípade nemožno vnímať ako „nadstavbu“, pretože je kľúčová z pohľadu ekonomickej prosperity, sociálnej súdržnosti, životného štýlu obyvateľstva, atraktívnosti pre domáci aj medzinárodný cestovný ruch, pocitu spolupatričnosti ob-

čanov k miestu... Zároveň priťahuje vzdelanú pracovnú silu, ponúka možnosť tvorivej sebarealizácie, rozširovania poznania a osobnostného rastu.

Moja vlastná skúsenosť potvrdzuje, že na Slovensku je to, žiaľ, ešte vždy inak, pretože citelne absentuje systémový prístup ku kultúre, kreatívnej ekonomike a ľudskému potenciálu. Tieto slová, chvalabohu, nemúsime v plnej miere vzťahovať na Terchovú, ktorá už roky rokúce ponúka bohatý kalendár nielen kultúrnych a umeleckých, ale tiež duchovných, športových a iných podujatí. Keďže sa v našej obci začína kultúrne leto, srdečne vás všetkých v mene organizátorov pozývam na jednotlivé akcie. V rámci Cyrilometodských, respektíve Jánošíkových dní dôstojne zarezonujú aj viaceré jubileá, ktoré majú bezprostrednú spojitosť s Terchovou. Pevne verím, že milovníci kultúry, umenia a ľudského spoločovania načerpajú potrebnú energiu, obohatia sa o silné zážitky a získajú tvorivú inšpiráciu do ďalších životných krokov. Zároveň platí, že zdarný priebeh každého podujatia je spoločným dielom organizátorov, účinkujúcich, divákov a atmosféry. Držme si navzájom palce a poďme na vec!

Peter CABADAJ

OBSAH

3-5

FARSKÉ LISTY

P. Tomáš Baleja, SVD –
novokňaz Spoločnosti
Božieho Slova
Kaplanka Panny Márie
v Tiesňavách
S Božou pomocou sa
to dá zvládnuť

6

SPOMIENKY A POĎAKOVANIA

7-9

OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE

Spolupráca je dôležitá
Terchovci v Macedónsku
Ocenený Martin Repáš
Privítali deti do života
Priateľská návšteva
Velehradu

10-11

JÁNOŠÍKOVE DNI 2018

Jubileum konského
vozového sprievodu

12

ROZHOVOR

Meníme pohľad na kraj

13

SPOMIENKA

Nedožitie jubileum slávnej
rodáčky

14-15

Očarený Jánošíkovým krajom
Obhajca žiadal pre Jánošíka
slobodu!

16-17

TLAČOVÉ SPRÁVY

Jánošíkove dni 2018
Cyrilometodské dni v Terchovej
2018

18-21

PLAGÁTY CMD A JD 2018

22

OSOBNOSTI TERCHOVEJ /70./

Miroslav Lysičan

23

DO VAŠEJ POZORNOSTI

Zo života ZO SZTP
Nezábudky Nasti Javorníckej

24

UDIALO SA

Nezabudnuteľný zážitok

25

REPREZENTOVALI NÁS

Celoštátna súťažná
prehliadka detského
hudobného folklóru
Diplomy

TERCHOVÁ

Vydáva: Miestne kultúrne stredisko Terchová, ul. sv. Cyrila a Metoda č. 96,
013 06 Terchová

IČO vydavateľa: 00364 886

Šéfredaktor: Ján Miho ml.

Redakcia: Helena Laščiaková, Katarína Halapiová

Redakčná rada: Mgr. Peter Cabadaj, Rudolf Patrňiak, Ing. František Kadaš,
František Mucha, Mgr. Renáta Opalková, Ing. Marián Zajac

Jazyková úprava: Mgr. Peter Cabadaj

Tlač: Varínska tlačiareň, Varín

Grafická úprava: Adriána Ondrušová

Adresa redakcie: MKS Terchová, tel. č. 041/5695 129, 0911 924 189,
mks@terchova.sk
Obecný úrad Terchová, tel. č. 041/5695 138,
fax. 041/5695 310

Evidenčné číslo: 3548/09

ISSN 1338-8827

Vyšlo v júni 2018.

VYDANÉ S FINANČNOU PODPOROU COBA AUTOMOTIVE, s.r.o.

- 26-27** **ZŠ S MŠ A. F. KOLLÁRA**
Zo života školy
- 28-29** **RECEPTY NA TENTO ČAS**
Na letný stôl
- 30-31** Výstava obrazov
Vincenta Hložníka
Kapela ARZÉN má 35 rokov!
Slávnosti
Očami žien
- 32** **PODUJATIA**
MS vo varení a jedení
bryndzových halušiek 2018
Úspešní terchovskí
offroadisti
Ocenený Ondrej Štefko
- 33** **REKLAMA**
- 34-35** **ŠPORT**
Trávnik na Sihle je po
rekonštrukcii
Róbert Boženík majstrom SR
Lukášov životný prestup
Tabuľky
Skvelé druhé miesto
- 36** **INFOSERVIS**

P. Tomáš Baleja, SVD – novokňaz Spoločnosti Božieho Slova

Po úspešnom dokončení teologických štúdií a viacročnej duchovnej formácii v reholi verbistov bol náš rodák Tomáš Baleja vysvätený 15. júna 2018 v Kostole sv. Cyrila a Metoda v Terchovej za kňaza. Túto sviatosť prijal z rúk žilinského diecézneho biskupa Tomáša Galisa.

Za dar kňazstva páter Tomáš poďakoval Bohu slávením primičnej svätej omše nasledujúci deň, 16. júna 2018, v terchovskom Kostole sv. Cyrila a Metoda – za hojnej účasti kňazov, rehoľných sestričiek, farníkov, známych i svojej blízkej rodiny. P. Tomáš Baleja dostal misijné určenie v Slovenskej provincii SVD. Nech Ten, ktorý je cesta, pravda a život, vedie Tomášove kroky všade tam, kde bude pôsobiť, a Panna Mária, naša i Nebeská Matka, nech ho ochraňuje.

V týchto dňoch si zároveň pripomíname aj 30. výročie kňazskej vysviacky a primícií vdp.

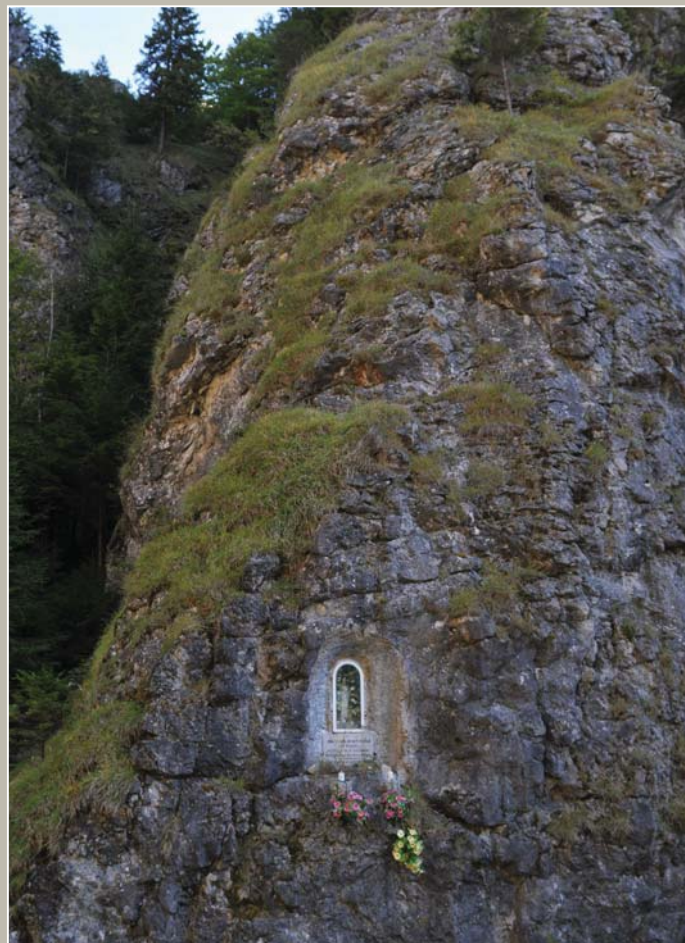
Miroslava Lysičana, ktorý bol v tej dobe po dlhom čase prvým novokňazom z našej farnosti. Odvtedy sme spoločne oslávili osem primičných sv. omší terchovských rodákov, ktorí pracujú v rôznych kútoch Slovenska i sveta.

Niektorí ako diecézni kňazi, ďalší ako rehoľníci. Nech všetkých sprevádza Božie požehnanie a príhovor Panny Márie.

Vďační terchovskí farníci
Foto – František MUCHA

Kaplnka Panny Márie v Tiesňavách

Kaplnky, kríže – Božie muky, sochy svätých sú hojne rozosiate po celom terchovskom chotári. Popri cestách, v osadách, na kopcoch, pri domoch... Dodávajú miestam, na ktorých sa nachádzajú, ďalší rozmer. Ten človek pochopí, až keď sa na tom mieste zastaví, zamyslí, porozhliada a pomodlí. Tak ako zbožný terchovský umelec, ktorý v priebehu storočí roztrúsil svoje kamenné, drevené i železné artefakty po Terchovskej krajine, aby vydal svedectvo o sebe a dobe, v ktorej žil, a zanechal posolstvo pre súčasnosť. Preto sme sa rozhodli na stránkach našich novín mapovať a približovať tieto zaujímavé miesta ako príspevok k lepšej orientácii a poznaniu miestnej – terchovskej histórie. V tomto čísle si bližšie predstavíme Kaplnku Panny Márie v Tiesňavách.

Spomínaná kaplnka je pamiatkou na povodeň, pri ktorej zahynulo (utopilo sa) 14 obyvateľov z osady Štefanová – v minulosti mnohými nazývanú aj Ištvanová. Dokumentuje to tabuľka vsadená do skaly pod výklenkom s Pannou Máriou, na ktorej je napísané: „DŇA 11. JÚNA 1848 VYTOPILO IŠTVANOVÚ. UTOPILO SA 14 OBČANOV. VODA SIAHALA DO TEJTO VÝŠKY. NA STOROČNÉ VÝROČIE VENOVALI TERCHOVCÍ.“

Medzi uvedenými vetami na tabuľke je

znázornená aj ryska, pokiaľ siahala úroveň vody. Zoznam tých, ktorí presne pred 170 rokmi zahynuli, sa nachádza na Symbolickom cintoríne vo Vrátnej. Pred desiatimi rokmi sme publikovali v našich novinách č. 4/2008 spomienky MUDr. Michala Kapasného – rodáka z Varína, kde je i pochovaný, ktorý dlhé roky pôsobil na Liptove vo Važci –, viažuce sa aj k uvedenej kaplnke. Okrem iného uvádza: „Pochádzam z Varína, z Blahovského rodu. Môj krstný otec Bohdan Blaha bol v Tercho-

vej verejným notárom. Jeho podstatným pričinením bola po vyhorení vo vojne Terchová vybudovaná v priebehu dvoch rokov. V tom čase sme často chodievali na výlety alebo prechádzky do Vrátnej. V pamäti mi zostala spomienka na miesto, kde býval náš pradedo; bol horárom a žil s rodinou v drevenej horárni na Rázcestí nad Vrátnou. Po veľkej povodni v roku 1848 dal vytesať do skaly výklenok pre Pannu Máriu a označenie hladiny vody tejto povodne. Pod nápisom o udalosti bolo jeho meno – Ferenz Blaha. V povojnovom období (okolo roku 1948) bola táto pôvodina, textovo religióznejšia, prerobená do dnešnej podoby.“

K ďalšej oprave kaplnky prišlo v roku 1990 a realizoval ju jaskyniar Ján Hanuliak-Piliar. Odstránilo sa zamrežovanie a opravila aj socha Panny Márie, poškodená po výstreloch z pištole; ich stopy sa našli na stenách skalného výklenku. Nevedno, komu bola v minulom režime Panna Mária trňom v oku... V súčasnosti sa o okolie ťažšie dostupnej kaplnky na skalnom brale starajú jaskyniari z JS Adama Valla. V roku 1998, pri 150. výročí od povodne, sa konala v Štefanovej svätá omša.

Marián ZAJAC

Foto – František MUCHA

S Božou pomocou sa to dá zvládnuť

Pôsobenie a pastoračia v terchovskej farnosti sv. Martina si vyžaduje naozaj celých kňazov, keďže duchovné potreby farníkov i návštevníkov nášho kraja majú široký záber. Mládež, rodiny, seniori, katechézy, vysluhovanie sviatostí i starostlivosť a zveľaďovanie farského chrámu sú len časťou povinností našich kňazov. Uplynulé týždne dynamického života v našej farnosti nám priblíži jej správca páter Pavol Hudák, SVD, ktorému pomáhajú spolubratia verbisti, pátri Ľudovít Feja a Hans.

P. Pavol Hudák, SVD: „Máme za sebou veľkú farskú i rehoľnú slávnosť, ktorou bola kňazská vysviacka a primičná sv. omša terchovského rodáka a nášho spolubrata Tomáša Baleju. Takéto udalosti sa nedejú každoročne, preto by sme mali byť za ne dostatočne vďační. Som rád, že aj náš kostol, ktorý prechádza od minulého roka obnovou interiéru, pomaly dostáva definitívnu podobu, vďaka vymaľovaniu, osadeniu obrazov, sôch i svetiel. Celoročná príprava tretiakov na prijatie Eucharistie vyvrcholila 27. mája 2018 slávnosťou Prvého svätého prijímania, keď k Pánovmu stolu pristúpilo 44 detí. Dňa 17. mája sme mali vo farnosti kánonickú vizitáciu za účasti nášho otca biskupa Tomáša Galisa. Okrem administratívnej stránky sa pán biskup zaujímal aj o každodenné starosti i radosti našich farníkov a obyvateľov. Dôkazom toho bola spoločná návšteva na obecnom úrade a stretnutie s pánom starostom, ďalej sme zavítali k deťom a pedagógom do základných škôl i k seniorom do Domova dôchodcov. Živú diskusiu viedol pán biskup tiež s farskou pastoračnou radou a po večernej sv. omši, ktorou svoj program u nás zakončil, diskutoval v kostole aj s veriacimi. Možno ste si viacerí, ktorí sledujete duchovné informácie v televízii, všimli, že od 23. do 29. apríla vysielala informácie o živote našej farnosti a modlila sa za ňu TV LUX, čo malo veľmi pozitívne ohlasy. Teší ma, že sa rozvíja a napreduje aj činnosť našich skautov, do ktorej vkladám svoje veľké nádeje, lebo mládež je tá, ktorá nás raz nahradí. Je toho naozaj pomerne dosť, no s pomocou Božou sa to dá zvládnuť. Samozrejme, Boh pomáha tam, kde si aj ľudia vedia pomôcť a priložiť ruku k dielu. Preto sa chcem vám mnohým poďakovať, že sa modlíte za nás kňazov, našu farnosť a pomáhate všestrannou pomocou“ – zakončil svoje rozprávanie páter Paľko.

-zaj-

Fotoarchív – Pavol HUDÁK

Naši skauti

SPOMIENKY A POĎAKOVANIA

SPOMIENKA

*Aj keď Ťi prestali
hviezdy svietiť
a slnko hriať,
tí, čo Ťa mali
radi, neprestanú
na Teba
spomínať...*

S bolesťou v srdci sme si pripomenuli,
že 8. júna 2018 uplynulo už 35
rokov od smrti nášho milovaného
manžela, otca a starého otca

Viktora ZUZIAKA

*Kto ste ho poznali, venujte mu s nami
tichú modlitbu a spomienku.*

*S láskou a úctou spomínajú manželka
a traja synovia s rodinami*

SPOMIENKA

*V oku slza,
v srdci žiaľ,
koho sme milovali
toho nám Pán
Boh vzal.*

Dňa 13. augusta 2018 si pripomenieme
15 rokov čo nás predišiel do večnosti
náš drahý manžel, otec a starý otec

Viktor ROMANČÍK

*Kto ste ho poznali venujte mu s nami
tichu spomienku a modlitbu*

*S láskou a úctou spomína manželka
a dvaja synovia s rodinami*

POĎAKOVANIE

*„Sú ľudia, ktorí
pre nás v živote
znamenajú viac
ako ostatní.
O to ťažšie je naučiť
sa bez nich žiť!“*

Úprimne ďakujeme všetkým príbuzným,
priateľom, susedom a známym za prejavenu
sústrasť, kvetinové dary a účasť na poslednej
rozlúčke s našim drahým manželom,
otcom, starým a prastarým otcom

Viktorom KRIŠTOFOM,

ktorý nás opustil dňa 18. júna
2018 vo veku 86 rokov.

S úctou a láskou ďakujú manželka
a dcéry s rodinami

Dňa 21. júla 2018 si
pripomenieme
26. výročie úmrtia
nášho otca

Jána HANULIAKA

SPOMIENKA

*Prázdny a smutný je náš dom i dvor,
drahí naši rodičia chýbate nám v ňom.
Zhasli oči, ktoré nám boli také drahé,
Dotkli srdcia, ktoré sme mali tak radi.
Stuhli ruky, ktoré pre nás tak pilne
celý život pracovali.*

My však na vás spomíname s láskou
a úctou naši drahí rodičia

S láskou a úctou Vaše deti s rodinami

Dňa 2. júna 2018
si pripomenieme
2. výročie úmrtia
našej mamy

**Žofie
HANULIAKOVEJ
rod. Gargulákovej**

POĎAKOVANIE

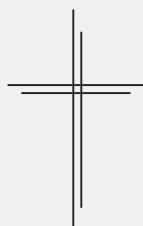
*Najsvätejšie
Srdcia Ježiša
a Márie, ukážte
nám cestu žitia.*

Úprimne ďakujeme rodine, príbuzným,
priateľom a susedom za prejavenu
sústrasť a účasť na poslednej rozlúčke,
a naším pátrom za dôstojnú rozlúčku
s našou drahou manželkou, mamou,
starou a prastarou mamou

**Štefániou VALENTOVOU,
rod. Valcharovou,**

ktorá nás opustila 22. júna
2018 vo veku 84 rokov

S láskou a úctou spomína
manžel a deti s rodinami

OBEC TERCHOVÁ a MATICA SLOVENSKÁ

Vás srdečne pozývajú

PO 15. ROKOCH

Slávnostná prezentácia knihy o Terchovej
vydanej v roku 300. výročia narodenia A. F. Kollára

Streda, 4. júla 2018
TERCHOVSKÁ GALÉRIA UMENIA
(budova obecného úradu)
19.00 h

účinkujú:
Peter Cabadaj
(zostavovateľ a spoluautor knihy),
Igor Sokolík
(vedúci redaktor Vydavateľstva Matice slovenskej),
Marián Zajac, Rudolf Patrnčík a ďalší

hudobní hostia:
**Ťažká muzika, Martin Repán a Repáňovská muzika,
Marek Dikoš a Zuzana Patrnčíková**

Podujatie je programovou súčasťou XXIX. ročníka
Cyrilometodských dní v Terchovej

Spolupráca je dôležitá

Leto sa nám rozbehlo, nastal čas dovoleníek, výletov, oddychu. V Terchovej sú v plnom prúde prípravy na Cyrilometodské a Jánošíkove dni, obecné podujatia, ktoré sú tradične spojené s letným ročným obdobím v kraji pod Rozsutcom. Dúfam, že obe akcie sa vydaria a my budeme môcť konštatovať, že sme opäť zažili nezabudnuteľné chvíle v kruhu svojich priateľov, známych i rodiny. Popri tom sa však v obci pracuje aj na prozaickejších projektoch a stavbách, potrebných pre našich obyvateľov či návštevníkov. Rád by som na tomto mieste niektoré z nich spomenul.

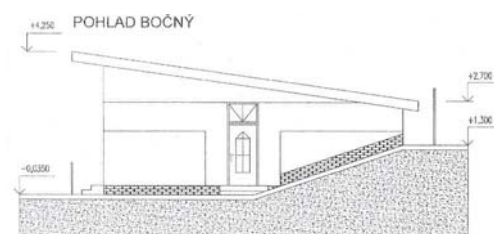
Koncom júna sme podali na ministerstvo zdravotníctva projekt Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti (CIZS) v obci Terchová, ktorý v sebe zahŕňa rekonštrukciu a prístavbu Zdravotného strediska. Počíta sa tu aj s rozšírením poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Ak by sme boli úspešní a získali nenávratný finančný príspevok, tak doba realizácie by bola v období rokov 2019 – 2021. Osobne som presvedčený, že je to veľmi potrebný zámer.

Máme toho pomerne dosť. Veľa vecí sa nám podarilo zrealizovať, niektoré treba dotiahnuť, o ďalších možno perspektívne uvažovať a plánovať ich. Sami však nič nedokážeme. Preto sa chcem poďakovať kolegom z obecného zastupiteľstva, ale i vám, milí spoluobčania, že viete pomôcť, poradiť, spolupracovať. Aj toto je prejav vzťahu k našej krásnej Terchovej.

Prajem vám pekné leto.

Jozef DÁVIDÍK
starosta Terchovej

Mohli ste si všimnúť, že v máji sa začala výstavba chodníka pri ceste II/583, Terchová – Biely Potok, v celkovej dĺžke 2,3 km, ktorá je spoločnou investíciou Žilinského samosprávneho kraja a obce Terchová. Práce na stavbe zdarne pokračujú a termín dokončenia, august tohto roku, by mal byť splnený.

V júni začal SEVAK realizovať vlastnú stavbu vodovodu v časti Po-bubenec (v dĺžke 324 metrov), ktorú obec dlhodobo presadzovala, aby sa pre miestnych obyvateľov zlepšila možnosť napojenia sa na kvalitnú pitnú vodu. Tento vodovod bude následne pokračovať smerom na Vyš-né Kamence, na čom má veľkú zásluhu firma COBA automotive.

Potešiteľnou správou je, že nám bol schválený nenávratný finanč-ný príspevok vo výške 393 000 eur, ktorý obec žiadala z programu IROP na nadstavbu jestvujúceho objektu školskej jedálne v areáli ZŠ u Gregušov – rozšírenie kapacity MŠ. Realizáciou nadstavby sa kapaci-ta materskej škôlky zvýši o 20 detí na celkový stav 39. Po ukončení procesu verejného obstarávania by mal vybraný zhotoviteľ realizovať stavbu v plánovaných termínoch do augusta 2019.

V tomto roku máme schválené opravy miestnych komunikácií pri-bližne za 225 000 eur a výmenu autobusových zastávok v počte 22 v dvoch typoch vyhotovenia (viď obrázky), podľa lokality osadenia. Ešte v lete sa, dúfam, rozbehne naplánovaná rekonštrukcia a prístav-ba Domu smútku, ktorá by mohla byť na jeseň dokončená. Máme tiež stavebné povolenie na novostavbu futbalových šatní pre FK Terchová (viď obrázok hore). Dostali sme dotáciu zo SFZ vo výške 19 000 eur, ktorá sa musí tento rok preinvestovať. Celková hodnota novostavby je ale vyššia, preto sa hľadajú ďalšie možnosti dofinancovania.

V oblasti odpadového hospodárstva nám Ministerstvo životného prostredia SR prostredníctvom Slovenskej agentúry životného pros-tredia schválilo nenávratný finančný príspevok vo výške 121 000 eur z programu na podporu predchádzania vzniku biologického rozklada-nia odpadu (BRKO).

Do domácností sa tak dostanú v blízkej dobe 1 200 litrové záhradné kompostery, ktoré budú môcť ľudia využiť na biologicky rozložiteľný odpad, ako je pokosená tráva, na jeseň lístie zo stromov a pod.

Prezident Macedónska Gorge Ivanov (v strede) s našou delegáciou (zľava R. Patrnčiak, S. Lekoski, M. Laurenčík, J. Dávidík, M. Hriadeľ)

Terchovci v Macedónsku

Delegácia zo Slovenska, ktorú tvorili podpredseda Žilinského samosprávneho kraja Milan Laurenčík, starosta Terchovej Jozef Dávidík, riaditeľ MKS Rudolf Patrnčiak, generálny vikár Žilinskej diecézy Marek Hriadeľ – sprevádzaní macedónskym bibliografom a prekladateľom žijúcim na Slovensku Stojanom Lekoskim – navštívila koncom mája Macedónsko.

Najskôr sa delegácia zúčastnila na vernisáži výstavy fotografií Pavla Demeša Po stopách svätých Cyrila a Metoda, ktorá sa konala 22. mája 2018 v Národnej a univerzitnej knižnici svätého Klimenta Ochridského v Skopje. Jej hlavným organizátorom bolo slovenské veľvyslanectvo v Macedónskej republike. Demešova kolekcia predstavuje fotografické curriculum vitae slovanských vierozvestov, ktorých vyhlásil pápež sv.

Ján Pavol II. v decembri 1980 za spolupatrónov Európy. Osobnosti sv. Cyrila a Metoda predstavujú významné historické, náboženské a kultúrne puto medzi Slovenskom a Macedónskom – najmä prostredníctvom ich žiakov sv. Klimenta Ochridského a sv. Nauma, ktorí pôsobili na Slovensku. Výstava bola rámcovaná 25. výročím vzniku Slovenskej republiky a Európskym rokom kultúrneho dedičstva. Slávnostne ju otvoril prezident Macedónskej republiky Gorge Ivanov, ktorý prijal pozvanie našej delegácie na návštevu Slovenska. Bude tak čestným hosťom XXIX. ročníka Cyrilometodských dní v Terchovej.

Naši zástupcovia sa zúčastnili aj na stretnutí s predstaviteľmi macedónskej Pravoslávnej cirkvi na čele s jej hlavou vladikom Stefanom, arcibiskupom ochridským a macedónskym. Odovzdali im tiež dary a pozvanie na budúcoročný jubilejný XXX. ročník Cyrilometodských dní v Terchovej, kde sa v Kostole sv. Cyrila a Metoda nachádzajú ikony sv. Klimenta a Nauma Ochridských, darovaných mestom Ochrid. Farnosť Terchová je od roku 2008 súčasťou Žilinskej diecézy, ktorej patrónmi sú svätí Cyril a Metod.

-TK KBS-, -zaj-

Naša delegácia v spoločnosti P. Demeša a Vladyma Stefana

Ocenený Martin Repaň

Na obecnom zastupiteľstve, ktoré sa konalo 1. júna 2018 poslanci ocenili laureáta televíznej folklórnej šou Zem spieva **Martina Repaňa**.

Poslanecký vinš Martinovi Repaňovi

Hrdí sme na Teba, Martinko, s „meškami“ ohúril si národ krásnymi piesňami.

Od Boha talent máš, pomoc od rodiny, veľký obdiv od nás, čo dokážeš s nimi.

Dôstojne si prevzal krásnu tradíciu, nes ju tak ďalej pre novú generáciu.

Terchová je pyšná na takýchto ľudí, ktorých umenie, obdiv a úctu v ľuďoch budí.

Zem nám zaspievala, Ty si zabodoval a našu dedinu krásne prezentoval.

Prajeme Ti život bez falošných tónov, aby si našiel v Terchovej šťastný domov.

Ďakujeme!

Šťastná rodinka

Privítali deti do života

Tradične na Deň matiek, ktorý tento rok pripadol na nedeľu 13. mája, sme v obradnej sieni obecného úradu privítali deti, ktoré sa stali za posledný rok našimi občanmi. Pozvaných bolo 41 detí so svojimi rodičmi a súrodencami.

-ocú-

Priateľská návšteva Velehradu

V dňoch 11. a 12. mája 2018 navštívila známu moravskú obec, ktorá je významným pútnickým miestom ku cti sv. Cyrila a Metoda, delegácia poslancov Obecného zastupiteľstva Terchová na čele so starostom Jozefom Dávidíkom. Stalo sa tak na základe pozvania velehradského starostu Aleša Mergentála a dobrých vzťahov medzi našimi obcami, ktoré utužuje partnerská dohoda o spolupráci. Okrem spoločnej výmeny skúseností z komunálnej sféry sme mali možnosť zažiť aj povestnú „slováckú“ pohostinnosť, ktorú nám starosta Aleš so svojimi poslancami pripravili. Na jeseň tohto roku sme našich moravských priateľov na oplátku pozvali k nám do Jánošíkovho kraja, čo sa stretlo s pozitívnym ohlasom. Tešíme sa na stretnutie a ďalšiu spoluprácu.

-zaj-

SAD Žilina vydala na rok 2018 originálny nástenný kalendár zostavený z fotografií Milana Šaradina. Kalendár zachytáva verejnú dopravu v Terchovskej doline pred 60 rokmi.

Jubileum konského vozového sprievodu

Prvý konský vozový sprievod (18. august 1968). Foto – Miro KRIŽO

Programovou súčasťou 56. ročníka Jánošíkových dní bude aj slávnostná prezentácia knihy Rok koňa, ktorá sa uskutoční v piatok 3. augusta o 13.00 h v priestoroch Relaxačno-informačného centra TERCHOVEC. Publikáciu na vydanie pripravili fotograf Pavol Ďurčo a básnik, spisovateľ a publicista Igor Válek. Impulzom k realizácii diela bolo blížiac sa 50. výročie vzniku konského vozového sprievodu. Nasledujúci text Petra Cabadaja o histórii sprievodu sme prevzali zo spomenutej knižky.

Pred päťdesiatimi rokmi, v nedeľu 18. augusta 1968, sa konal prvý konský vozový sprievod z Terchovej do Vrátnej. Jubileum erbového programu medzinárodného folklórneho festivalu Jánošíkove dni ponúka vhodnú príležitosť na bližšie o zrejmenie historického pozadia jeho vzniku a postupného vývinu.

Pôvod, respektíve korene vozového sprievodu treba hľadať v starej terchovskej tradícii, ktorá sa v obci kontinuálne rozvíjala minimálne od polovice 19. storočia. Konkrétne išlo o tunajšie svadby, ktoré sa vyznačovali tým, že nevestu, ženícha a svadobných hostí vozili gazdovia so svojimi koňmi na drevených rebriniakoch, vyzdobených rôznymi pestrofarebnými stužkami a ozdobami. Pri všetkých svadobných sprievodoch neodmysliteľne asistovala terchovská muzika – v decembri 2013 zapísaná do Reprezentačného zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO.

Konský voz bol tiež tradičným dopravným prostriedkom. Ešte v šesťdesiatych rokoch minulého storočia spájala osady s centrom

Terchovej, ľuďom slúžil na presun do kostola, k lekárovi, na doplnenie zásob potravín... Obyvateľov tak sprevádzal prakticky celý život – od narodenia až po poslednú cestu pri pohrebe. Skutočná majestátnosť konského voza sa naplno prejavila počas spomínaných svadieb. Priebeh historickej terchovskej svadby ako prvý zdokumentoval miestny rodák Michal Vojtek v Časopise Muzeálnej slovenskej spoločnosti (1903 – 1905), ktorý vo vtedajšom Turčianskom Svätom Martine vydával Andrej Kmeť.

Vznik a realizácia idey konského vozového sprievodu s „vrchovcami“ je neodmysliteľne spojená s osobnosťou všestranného učiteľa Mira Križa (1927 – 1970), ktorý patril medzi najagilnejších i najobetavejších miestnych kultúrnych činníkov. Ako spomína jeho dcéra MUDr. Aleňa Hudecová, „otec bol jedným z iniciátorov myšlienky Jánošíkových dní a následne ich zanieleným organizátorom... Voz ako symbol života v tom najkrajšom zmysle oslovil aj môjho otca a spoluorganizátorov Jánošíkových dní. Keďže otec učil na základnej škole u Repáňov, poznal tam veľa gazdov. Oslovil ich s myšlienkou a realizácia bola na dosah. V auguste 1968 sa konský vozový sprievod stal súčasťou slávností. Furmani boli oblečení v krojoch, kone vyčesané, vozy vyzdobené, postroje upravené. Hlavné stanovište bolo v centre Terchovej. Tam ešte prebiehala ďalšia výzdoba ružami a stuhami z krepového papiera. Na korbe vozov sa viezli členovia folklórnych súborov. Muzikanti nôtli ľudové piesne a vozový sprievod smeroval z centra až do Vrátnej.“ Hneď po svojom vzniku sa podujatie stalo veľkou atrakciou pre tisíce domáчих aj zahraničných účastníkov Jánošíkových dní. Pripomeňme ešte, že Miro Križo ako vášnivý amatérsky fotograf prvé sprievody aj precízne zdokumentoval.

Konský vozový sprievod mal počas svojej polstoročnej existencie viacero názvov. Pôvodný – Jánošík, Jánošík, kde je tvoj palošík (s podnázvom Krojovaný sprievod mladých i starých z Terchovej a okolia na vozoch do Vrátnej – sa používal dva roky. Najčastejším názvom v sedemdesiatych rokoch bol Popod Grúň, popod Grúň – sprievod krojovaných družín na vozoch z Terchovej do Vrátnej. V priebehu osem-

desiatich rokov dominoval názov Hore Tiesňavami – tradičný vozový sprievod krojovaných družín z Terchovej do Vrátnej. Takmer dvadsať rokov (1970 – 1989) podujatie ako integrálna programová časť Jánošíkových dní štartovalo vždy v príslušnú nedeľu o 10.00 h po kladení vencov k Pamätníku obetí druhej svetovej vojny v Terchovej.

Dnešný názov sprievodu – „A veru pošibaj konička ve voze!“ – používajú organizátori nepretržite od roku 1989. Pestrofarebná hrajúca a spievajúca riava sa pred obecného úradu dáva do pohybu v záverečný festivalový deň (nedeľa) po skončení svätej omše za nositeľov ľudových tradícií v Kostole svätých Cyrila a Metoda v Terchovej. Jednotliví furmani sa s muzikantmi, ktorí tvorili „posádku“ vozov, nakoniec spoločne predstavia na pódiu v areáli pod sochou Juraja Jánošíka.

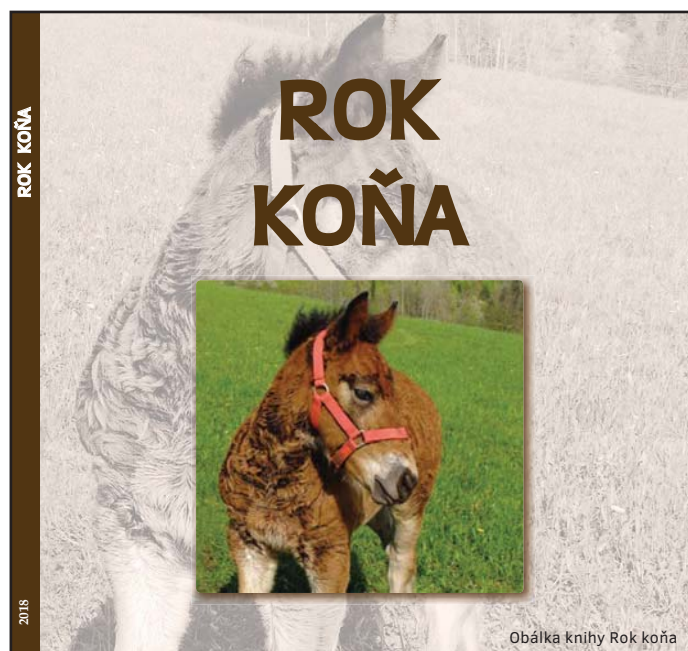
Medzi dlhodobých organizátorov a realizátorov konského vozového sprievodu patrili Augustín Hanuliak, Vincent Synák, Filip Komačka a Ján Miho. Posledne menovaný ho organizuje a režíruje s menšími prestávkami takmer štyridsať rokov. Zoznam furmanov uverejňujeme v závere tejto publikácie.

Z pohľadu historickej kontinuity, celkového prevedenia, striktného rešpektovania tradície a najmä medzigeneračnej výmeny a prirodzeného etablovania sav konkrétnom prostredí niečo podobné na Slovensku nejestvuje. Parádne vyzdobené tátoše a vozy, ich majitelia – hrdí krojovaní furmani – a hrajúci muzikanti vo vozoch, to je unikátny jav, ktorý preslávil Terchovú a Jánošíkov kraj doma i vo svete.

Záverom budem osobný. Konský vozový sprievod oslávi 5. augusta 2018 v rámci Jánošíkových dní päťdesiate „narodeniny“; je len o dva roky mladší ako moja maličkosť. Sme teda „vrstovníci“ a máme k sebe priam intímny vzťah. Od útleho detstva som ho vnímal ako jedinečnú súčasť svojej rodnej obce, ako niečo originálne, na čo sme prirodzene hrdí a čo nám nikto nemôže vziať – aj s ohľadom na Jurka Jánošíka, o ktorom som si v detstve vyhranene myslel, že jeho duch a legenda strážia okrem iného i vozový sprievod... Určite k tomu všetkému prispela aj magická trasa vedúca cez Tiesňavy, ktoré sú pre mnohých Terchovcov najkrajším kúskom zeme na našej planéte. Samozrejme,

veľmi som obdivoval furmanov, ich príbuzných a muzikantov, ktorí boli v rebriniakoch a prirodzeným spôsobom vystavovali na všeobecný obdiv vlastný majestáť. Postupom času som si tak začal plnohodnotne uvedomovať, aký konkrétny obsah sa skrýva za slovami „odkaz otcovizne“ či „kultúrne dedičstvo“. Asi to tak muselo byť, že prešli roky a bolo mi umožnené participovať na tejto kráse so všetkým, čo k nezameniteľnému pôvabu konského vozového sprievodu patrí.

Peter CABADA J

ROZHOVOR S PREDSEDNÍČKOU ŽSK ERIKOU JURINOVOU

Meníme pohľad na kraj

Vo voľbách do vyšších územných celkov, ktoré sa konali 4. novembra 2017, bola ako jediná žena zvolená za predsedníčku (županku) Erika Jurinová. Novú predsedníčku Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK) sme požiadali o rozhovor pre naše noviny.

TERCHOVÁ: Pani predsedníčka, predtým ste boli poslankyňou Národnej rady SR. Aký je to rozdiel v pozíciách? V akom stave ste naši náš kraj?

Erika JURINOVÁ: Je to veľký rozdiel. Poslanec pracuje viac samostatne a rieši veci systematicky, no v princípe z diaľky. Ako poslankyňa som mala pomerne dobrý prehľad ako funguje samospráva, ale samotný výkon je skôr o riadení ľudí, prichádzaní s novými nápadiami a motivovaní ľudí, aby sa pre nové myšlienky nadchli a aj ich potom vedeli realizovať. Musím povedať, že Úrad ŽSK som našla v pomerne dobrom stave, keď sa na to pozriem globálne a ekonomicky. Finančne bola župa dobre spravovaná. Avšak niektoré odbory – ako napríklad verejné obstarávanie či investičné oddelenie – boli výrazne poddimenzované. Trochu nepríjemným prekvapením bolo až príliš formálne riadenie a extrémne veľa byrokracie. Úradu chýbala pri našom nástupe pružnosť, čo sa snažíme postupne meniť.

TERCHOVÁ: Priblížte našim čitateľom, čo všetko má na starosti ŽSK?

Erika JURINOVÁ: Všetky samosprávne kraje majú na starosti štyri hlavné oblasti – dopravu, stredné školstvo, zdravotníctvo a sociálne služby. V oblasti dopravy zabezpečujeme prímestskú dopravu a spravujeme cesty druhej a tretej triedy. ŽSK je zriaďovateľom stredných škôl, ktoré metodicky vedieme, riešime spoluprácu so zamestnávateľmi

a zabezpečujeme ich financovanie. Sociálne služby sú veľkou výzvou pre každý kraj, no ŽSK má najviac miest na Slovensku v zariadeniach sociálnych služieb. Tu sa staráme nielen o starších ľudí, ale aj o tých odkázaných či hendikepovaných. V oblasti zdravotníctva je Žilinský kraj špecifický v tom, že má štyri vlastné nemocnice a jednu polikliniku. Ostatné kraje sa ich rozhodli odovzdať do správy súkromníkom. Napriek istým hlasom môžem zodpovedne prehlásiť, že v ŽSK nad tým ani nepremýšľame. Nemocnice určite zostanú v správe župy. V ŽSK veľa energie venujeme aj kultúrnym inštitúciám. Sme zriaďovateľom 22 z nich; sú to múzeá, galérie, knižnice či kultúrne strediská.

TERCHOVÁ: Župankou budete 5 rokov. Čo by ste chceli zlepšiť, aby sa v našom kraji ľuďom lepšie žilo?

Erika JURINOVÁ: To je presne to. Aby sa v našom kraji dobre žilo. To je naším cieľom. Znie to veľmi jednoducho, ale až také jednoduché to nie je. Základom je, aby kraj poskytoval kvalitné služby svojim obyvateľom. Či už sú to opravené cesty, moderné a presné autobusy, dostupné zdravotné strediská v spádových oblastiach, sociálne domovy s dostatočnou kapacitou, ale najmä ľudským prístupom, kvalitné stredné školy so spokojnými a kvalitnými učiteľmi, špičково vybavené nemocnice s kvalitným a usmiatym personálom. Naším cieľom je, aby ľudia zo Žilinského kraja nie-

lenže neodchádzali, ale aby sa tu sťahovali. Aby mali pocit, že tu sa dobre žije a oplatí sa tu vychovávať svoje deti.

TERCHOVÁ: Aký je Váš vzťah k Jánošíkovmu kraju?

Erika JURINOVÁ: Ak máte na mysli okolie Terchovej, tak to mám veľmi rada. Som vášnivou turistkou a práve Malú Fatru zbožňujem. Vždy si tam skvele oddýchnem, hoci je to v kopcoch občas riadna zaberačka. Ale potom si v nejakej kolibe dáme halušky alebo rezeň, a som pripravená na ďalšiu túru. Ďalej ako milovníčka folklóru si vždy rada vypočujem terchovskú muziku, či zídjem na Jánošíkove dni. Je to balzam na dušu počuť vašich heligonkárov. Závidím vám toľko talentov, čo tam máte. Aj preto som nedávno ocenila mladého Martina Repáňa.

TERCHOVÁ: Aké sú momentálne priority v rámci ŽSK?

Erika JURINOVÁ: Nedávno sme vypracovali komplexnú stratégiu rozvoja s názvom Žilinský kraj 22+. Plus preto, lebo sa pozeráme aj za rok 2022, keď mi končí funkčné obdobie. Ako som spomínala na začiatku, úrad nebol až taký pružný, tak pracujeme na zlepšení vnútorných procesov. Priebežne hľadáme tých najšikovnejších ľudí cez výberové konania na kľúčové pozície, aby sme čo najskôr mohli náš plán rozvoja naplňať. Meníme pohľad na kraj. Zhrnula by som to do jednej vety: Kraj tvoria v prvom rade ľudia a o nich sa musíme postarať. Preto sme založili Nadáciu ŽSK na podporu rodín v núdzi, či otvárame Centrá na podporu rodiny. Našou prioritou je, aby ľudia cítili, že kraj je tu pre nich. Opravu ciest a budov beriem ako samozrejmosť, preto to nemôžem považovať za prioritu. Skôr sa potrebujeme zamerať poriadne na odbarierovanie priestorov verejných budov, najmä tých, ktoré spravujeme. To jednoducho musí fungovať. Kraj sa musí v prvom rade postarať a pomôcť konkrétnym ľuďom.

Za rozhovor poďakoval Ján MIHO ml.

Foto – František MUCHA

SPOMIENKA NA DARINU KOHÚTOVÚ-HANULIAKOVÚ

Nedožité jubileum slávnej rodáčky

Darina Kohútová-Hanuliaková na obale jednej zo svojich platní uviedla: „Narodila som sa v Terchovej na Slovensku. V kraji, kde všetko živé spieva všade a pri každej príležitosti. Preto mi ľudová pieseň zostala navždy v srdci ako najčistejšie umenie.“

Svetlo sveta uzrela pred osemdesiatimi rokmi (17. júna 1938) a spievala už od útleho detstva. Matka jej preto za všetky peniaze, ktoré rodina dostala ako náhradu za vojnové škody, kúpila klavír, aby mohla dcéra zveľaďovať svoj talent. Keď absolvovala Konzervatórium v Žiline, odišla študovať operný spev na Vysokú školu múzických umení v bulharskej metropole Sofia. Po návrate domov veľmi túžila pokračovať angažmán v Opere SND v Bratislave, čo sa ale nepodarilo. Ako sólistku ju prijali do novozriadenej Opery Divadla J. G. Tajovského v Banskej Bystrici, kde počas troch sezón stvárnila niekoľko pozoruhodných rolí (napríklad v operných inscenáciách Carmen a Krútnava, či v operete Čardášová princezná). Situácia sa zmenila po vydaji a následnom prijatí rozhodnutia odísť za manželom do Bratislavy. Neskôr priznala, že to nebol dobrý životný ťah, lebo zostala bez stáleho pracovného miesta, akútne chýbali peniaze a veľké problémy nastali aj s bývaním. Koncom augusta 1968 sa k tomu všetkému ešte „pripojila“ okupácia ČSSR vojskami Varšavskej zmluvy... Riešenie zo vzniknutej situácie našla rodina v odchode do emigrácie.

Vždy verná koreňom národnej kultúry

Od leta 1969 žila D. Kohútová-Hanuliaková vo Švajčiarsku. Prijala angažmán v Štátnom divadle v Berne, kde naplno rozvinula svoje umelecké dispozície a stvárnila dôležité postavy v operách G. Verdiho, G. Bizeta, R. Wagnera, W. A. Mozarta, R. Wagnera, P. I. Čajkovského, G. Rossiniho, R. Straussa, A. Dvořáka a iných majstrov. Medzičasom uspela v súťaži, ktorú vypísal rozhlas v Mníchove. Vďaka víťazstvu v nej mohla nahráť 80 piesní od viacerých slovenských hudobných skladateľov! Dlhodobejšie spolupracovala s Vatikánskym rozhlasom, ako speváčka s „priebojným lesklým mezzosopránom“ žala úspechy počas hosťovaní na prestížnych operných scénach v San Carlo v Neapole, La Fenice v Benátkach, ale i v Ríme, Cagliari, Monte Carle, New Yorku, Washingtone, Chicagu, Toronte a inde. Žiaľ, taktiež v prípade terchovskej rodáčky platilo, že bola známejšia vo svete ako doma...

Osobitnú kapitolu v speváčkinom živote predstavuje dlhodobé nezištné angažovanie sa v rámci slovenského diania v zahraničí.

Mnohokrát účinkovala, bez nároku na honorár, a umelecky obohatila krajské podujatia v Európe, Kanade i USA. Za zmienku určite stojí skutočnosť, že spievala na výročných zasadnutiach Svetového kongresu Slovákov (1973, 1975). Vždy zostala verná koreňom našej národnej kultúry, čo presvedčivo demonštrovala jej činnosť v niekdajšom Slovensko-švajčiarskom kultúrnom klube v Berne,

s podporou ktorého pripravovala a realizovala široké spektrum aktivít.

Propagátorka slovenského umenia vo svete

Obdivuhodne vitálna D. Kohútová-Hanuliaková roky rokúce neúnavne prezentovala slovenskú kultúru a umenie vo svete, čo speváčke neraz spôsobilo rôzne problémy a ťažkosti. Konkrétnym výsledkom jej systematického úsilia bolo popri hudobných koncertoch organizovanie výstav našich maliarov a grafikov, propagácia diel slovenských básnikov a spisovateľov... Mierou vrchovitou prispela tiež k tomu, aby bolo Cikkerovo dielo Vzkriesenie zaradené do repertoáru opery v Berne. Naštudovanie opusu zožalo veľkolepý úspech a spolu s ním aj slovenská speváčka.

Veľa tvorivej energie a času venovala naša rodáčka pedagogickej práci, v rámci ktorej vyučovala operný spev a hru na klavír. Študentov dokázala zaujať popri vysoko profesionálnom prístupe i svojimi ľudskými kvalitami.

Speváčkinine operné nahrávky sú pravdepodobne dostupné iba v zahraničných inštitúciách. Záznamy piesňového repertoáru vlastní rozhlasové archívy v Sofii, Banskej Bystrici, Bratislave, Varšave, Mníchove a Berne. Interpretácia slovenských piesní z rokov 1975 – 2000 je zachytená na piatich samostatných CD platniach. Záverečné cédečko z tejto unikátnej kolekcie umelkyňa nazvala Odkazy (2000). Venovala ho „svojim dvom vnúčatám, ako i všetkým slovenským deťom narodeným v cudzine“.

Po rokoch opäť doma

Ako očitý svedok nikdy nezabudnem na Jánošíkove dni 1990, keď táto charizmatická žena mohla po vyše dvadsiatich rokoch opätovne účinkovať v rodisku. Hudobne ju vtedy sprevádzalo voľné zoskupenie špičkových slovenských muzikantov na čele s legendárnym primášom Jánom Berkym-Mrenicom starším. Darinka bola všade stredobodom záujmu ľudí a médiám ochotne poskytla niekoľko rozhovorov. V jednom z nich povedala: „Nikde na svete som nestretla ľudí, ktorí by toľko spievali ako v Terchovej. Svoje žiale a radosti sme vyliali do ľudovej piesne a tanca – napriek každodennému utrpeniu a ľudskému žiaľu. Veď meno Terchová vzniklo od slova ťarcha. Aby ľudia tú ťarchu tak ťažko neniesli, zaspievali si a spievajú dodnes. Preto aj ja spievam a som operná speváčka, lebo som sa narodila tam – v Terchovej!“

Osudové križovatky a tvorivé vzopätia protagonistky nášho rozprávania reflektujú tri filmy. Prvé dva vznikli v zahraničí a venujú pozornosť speváčkiným exilovým aktivitám. Najväčšiu výpovednú hodnotu má posledná snímka. Ide o sugestívny umelecký dokument Rieka života (1996), ktorý pre vtedajšiu Slovenskú televíziu nakrútil známy režisér Pavol Fükö.

Interesantný životný príbeh opernej speváčky, pedagogičky a krajskej aktivistky Dariny Kohútovej-Hanuliakovej sa s definitívnou platnosťou uzavrel 18. mája 2006 v Berne.

Na Jánošíkových dňoch v lete toho istého roku jej bolo udelené im memoriám čestné občianstvo rodnej obce. Za zosnulú mamu prišla zo Švajčiarska do Terchovej ocenenie prevziať dcéra Mária.

Peter CABADAJ

Očarený Jánošíkovým krajom

V sobotu 4. augusta 2018 o 10.00 h sa v Terchovskej galérii umenia uskutoční vernisáž výstavného projektu **Vrchy a ľudia. Terchovské inšpirácie v tvorbe Martina Benku** – pri príležitosti 130. výročia umelcovho narodenia. Výstava, ktorá je programovou súčasťou Jánošíkových dní, mohla byť zrealizovaná vďaka porozumeniu a ústretovosti Slovenského národného múzea v Martine. Odborná pracovníčka tejto inštitúcie Mgr. Monika Váľeková, PhD. (SNM v Martine – Múzeum Martina Benku), je kurátorkou spomínanej výstavy. O hlbokom umelcovom vzťahu k našej obci, respektíve Jánošíkovmu kraju svedčí aj text, ktorý Martin Benka napísal v pohnutom roku 1938.

Krajina z Terchovej

Pri tomto názve – Krajina z Terchovej – spomenul som si, milí Terchovci, v týchto dňoch na vás, na váš pekný malebný kraj, na vás ľudí v poli, pri práci, na Vrátnu a vršky okolo nej, na chodníčky vášho bohatiera Jánošíka, na jeho rodné vrchy, kde i ostal nedotknutý flak jeho kúska rodnej zeme, na ktorej vyrastala sňa symbol mohutná lipa, kde kedysi stála jeho rodná maličká chalúpka, z ktorej ani z orličieho hniezda pozeral a strážil kraj rozvlnený vrchmi. Ten kraj, ktorý som v letných dňoch roka 1936 pochodil s úctou umelca, aby som ho, ten kraj nám všetkým Slovákom taký milý, nepoškvrnil ani najmenším zlým skutkom, ale aby som, dotýkajúc sa ho svojím srdcom, citom výtvarníka čerpajúceho z jeho krás pre naše výtvarné umenie, ešte pridal zo svojej lásky k tej peknote kraja obostretého závideniahodnou legendou, ktorá kriesi, povznáša, chuti dodáva k práci, smelosti do života i smelosti bojovať oň.

Ako si takto spomínam v týchto dňoch plných rozrušenia, v ktorých sa zamieňa radosť so žiaľom, utrpením a bôľom, šťastím do duše a nešťastím súčasne, keď prekvapenia také i onakvé budia nás o polnoci, a keď deň za dňom stavia pred nás nové skutočnosti, musím pripomenúť, že do toku týchto udalostí vpadla jedna maličká príhoda, ktorá sa dotýka aj vášho kraja, milí priatelia terchovskí, a mojej výtvarnej práce vzniknutej vo vašom prostredí a krají. Tejto výtvarnej práci, tlmočiteľke vašich krás, dostalo sa pocty, a tá pocta týka sa i vašej milej Terchovej, lebo ona dala podnet, aby vznikol môj obraz Krajina z Terchovej.

Je to pocta z fóra medzinárodného, diplom zo svetovej výstavy v Paríži znejúci: „République Française, Ministère du commerce et de l'industrie, Exposition Internationale des ARTS et des Technique Paris 1937. Diplome de medaille d'argent, décerné á Martin Benka, a tak ďalej...

Vo chvíli, keď mi nedávno na ministerstve školstva v Prahe tento diplom odovzdávali, vynorili sa mi spomienky aj na krásny kraj a ľud terchovský, a hneď som sa v duchu delil s poctou, ktorá nám patrí spoločne.

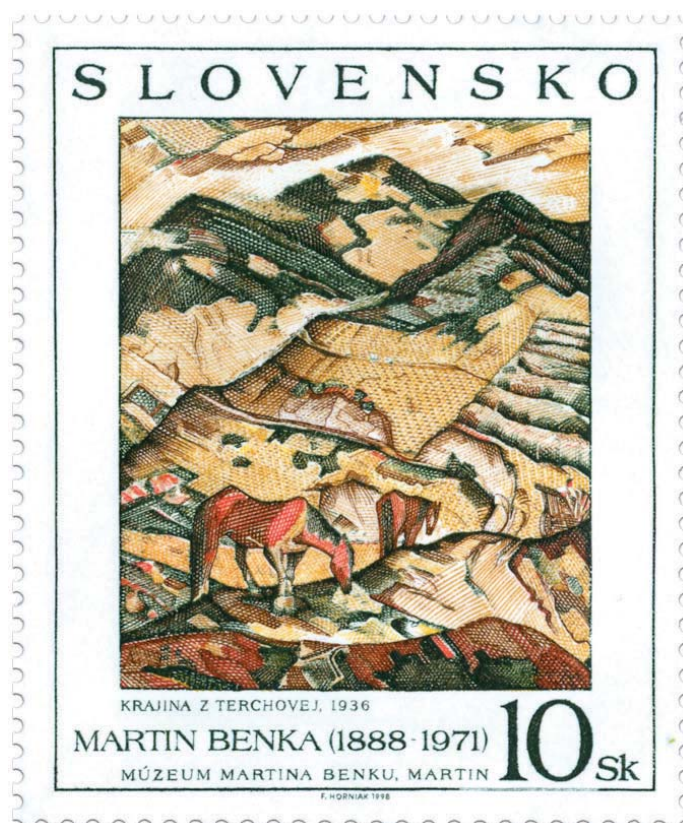
V týchto nadmieru rušných dňoch trochu potešenia dobre padne. Dúfam, že i milá Terchová, jej kraj a ľud, prijme tento môj srdečný vzťah a prejav lásky.

(1938)

Martin Benka

Martin Benka na huslách nielen hral, ale ich tiež vyrábal

Krajina z Terchovej na poštovej známke

Obhajca žiadal pre Jánošíka slobodu!

Pred 330 rokmi sa narodil a pred 305 rokmi zomrel legendárny zbojnícky kapitán Juraj Jánošík.

Spomenuté jubileá najslávnejšieho terchovského rodáka, ktoré sme si pripomenuli v uplynulých mesiacoch, opätovne vzbudili širší záujem (najmä médií) o túto osobnosť. Veľmi často rezonovala tiež otázka, či je pravda, že Jánošík nikoho nezabil, respektíve, či počas mimoriadne krutého mučenia skutočne nikoho nezradil. Ako to vlastne bolo?

Stoličný súd proti Jurajovi Jánošíkovi zasadal v Liptovskom Mikuláši v dňoch 16. a 17. marca 1713. Predsedal mu podžupan Liptovskej stolice Ladislav Okoličáni, prokurátorom bol Alexander Čemický a úradne prideleným obhajcom Baltazár Palugyay. Prísediacimi boli delegovaní zástupcovia Liptovskej a Trenčianskej stolice. Súdne pojednávanie sa skladalo z úvodnej obžaloby, vypočúvania, z celkového zhodnotenia procesu a vynesenia rozsudku. Vypočúvanie malo dve časti. Prvú tvorilo dobrovoľné vypočúvanie, po ktorom nasledovalo trpné spojené s mučením. Jánošíka však krutá tortúra nezlomila. Naopak, vecne vyvrátil ťažiskové obvinenia žalobcu, pričom nikoho neprezradil, respektíve nezradil.

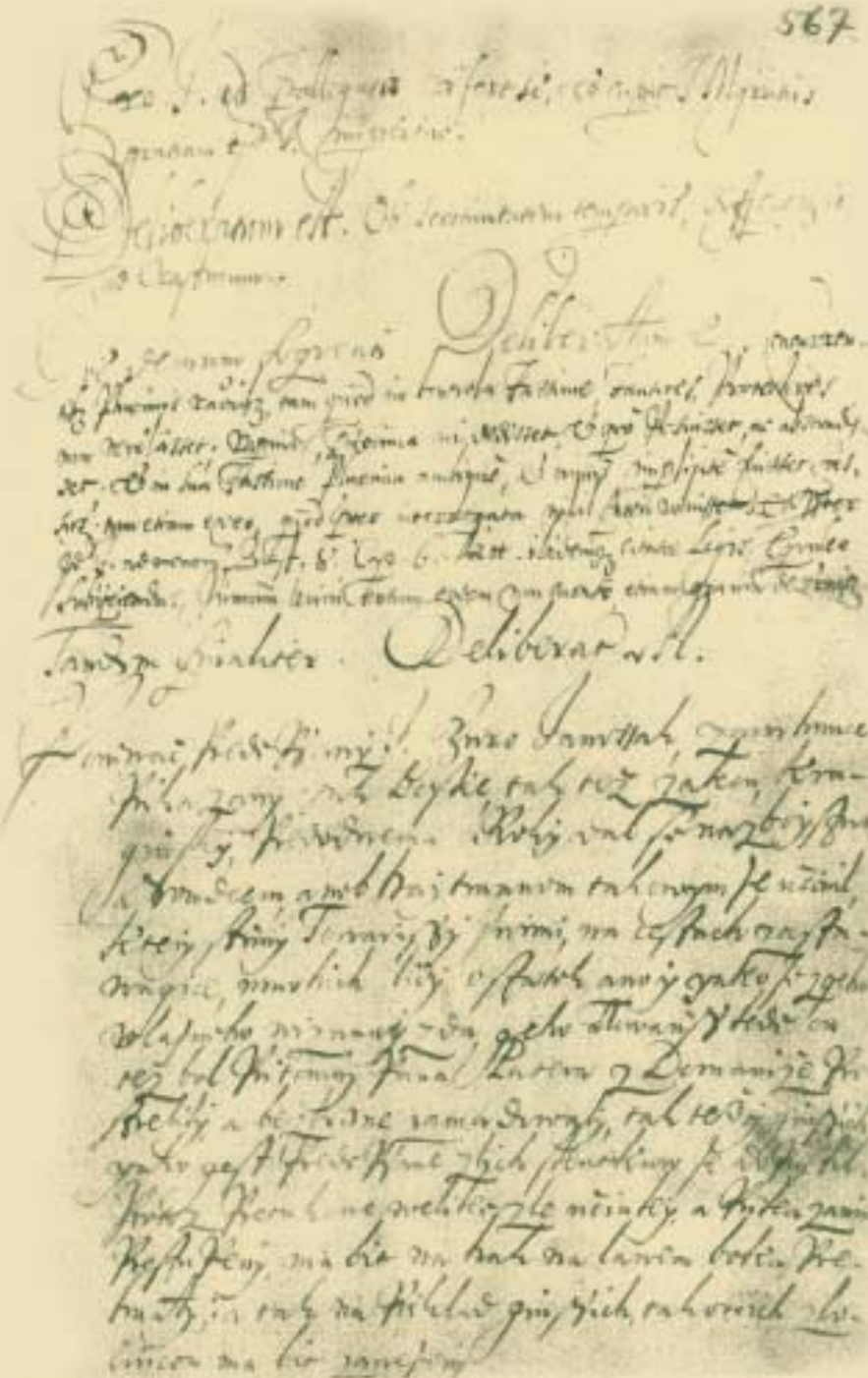
Vyneseniu rozsudku predchádzala reč prokurátora Čemického. „... A poneváž naše krajinské zákony, menovite artikul 13. z roku 1625, potom artikul 26. z roku 1655, taktiež I. Tripartita artikul 15. prísne zakazujú

podobné zločiny... aby tí zbojníci a lotrovia na hrdle prísne boli trestaní, pak takoví obzvláštni zbojníci kolom, kolesom alebo hákom trestaní boli...“ Po slovách prokurátora hovoril obhajca Baltazár Palugyay, ktorý spomenul poľahčujúce okolnosti – mladý vek obvineného, skutočnosť, že nikoho nezabil ani nezranil, že na zboj ho nahovoril Uhorčík. Argumentačne tiež poukázal na závažný fakt, že v čase prepadu farára z Domaniže tam Jánošík nemohol byť fyzicky prítomný. Obhajca preto žiadal jeho oslobodenie. „... Treba vziať do úvahy aj tú pravdu, že lepšie je prepustiť vinného ako odsúdiť nevinného... Preto prosím prepustiť obžalovaného z pút a žalára, jemu vinu odpustiť a udeliť mu slobodu!“ Nekompromisný stoličný súd však Palugyayova reč nepresvedčila a vyniesol hrdelný rozsudok, v ktorom okrem iného čítame, že sa

Jánošík podieľal na „prestrelení a bezbožnom zamordovaní pána pátera z Domaniže“. Pravda to však nebola.

Z navrhovaných alternatív popravy vybral bezohľadný súd tú najkrutejšiu. Uplatnený spôsob likvidácie Juraja Jánošíka ho približuje k zbojníckym kapitánom, ktorých takto zbavovali života na poľskej strane Karpát. Mladého dvadsaťpäťročného terchovského junáka obesili ešte toho istého dňa na popraviske Šibeničky v Liptovskom Mikuláši. Dôvodom zvoleného rýchleho postupu bola skutočnosť, že Jánošíka podrobili viacerým formám mučenia, čo mohlo spôsobiť, že by sa popravy realizovanej neskôr už nemusel dožiť... Jestvovala však ešte jedna príčina. Liptovská stolica nedisponovala vlastným katom, preto si ho musela požičiavať zo Spiša alebo Žiliny. Logicky bolo teda výhodné, keď kat ešte v ten deň vykonal po tortúre i popravu...

Peter CABADAJ

Rozsudok nad Jánošíkom

Rozsudok nad Jánošíkom (17. 3. 1713)

Jánošíkove dni 2018

2. - 5. august 2018
56. ROČNÍK
JÁNOŠÍKOVE DNI
V TERCHOVEJ

Pripravovaný 56. ročník Medzinárodného folklórneho festivalu Jánošíkove dni v Terchovej sa uskutoční v dňoch 2. až 5. augusta 2018. Hlavným organizátorom podujatia je Obec Terchová, spoluorganizátormi sú Žilinský samosprávny kraj a Krajské kultúrne stredisko v Žiline, s finančným príspevím Fondu na podporu umenia. Tento populárny a divácky vyhľadávaný festival má už vyše štvrtstoročie medzinárodný charakter, pričom za ten čas sa na ňom predstavilo niekoľko tisíc účinkujúcich z vyše 30 krajín sveta.

Kľúčovým slovom podujatia je v tomto roku Legenda ako zdôraznenie 330. výročia narodenia jeho patróna – Juraja Jánošíka. Azda ani netreba pripomínať výsostné postavenie jánošíkovskej legendy a jej stelesnenia (nielen) v slovenskom folklóre, kultúre a umení. Napriek skutočnosti, že historický Jánošík žil 25 rokov a zbýjal iba jeden a pol roka, legendárny Jánošík žije už tri storočia.

Jánošíkove dni 2018 budú trvať štyri dni a organizátori pripravili tradične bohatý a pestrý program. Popri dominantnom folklóre nebudú chýbať koncerty world music, výstavy („A veru pošibaj konička ve voze...!“ – vernisáž v Makovického dome v Žiline je otváracím programom festivalu; výstava Martina Benku pri príležitosti 130. výročia jeho narodenia; exteriérová výstava obrazov Party v 21. storočí), prezentácie ľudových remesiel, divadelné predstavenie Perinbaba (v naštudovaní Terchovského národného divadla), „nový cirkus“ Younak, slávnostné uvedenie knihy Rok koňa, premietanie filmov, nočné hranie, folklórstroj a iné sprievodné akcie. Osobitne treba spomenúť pokus o vytvorenie slovenského rekordu v najväčšom počte spoločne hrájúcich tamburášov v rámci folklórneho podujatia.

Po dobrých skúsenostiach z uplynulých rokov sa opätovne usku- točnia samostatné detské programy a program seniorských telies z celého Slovenska. Neodmysliteľnou zložkou záverečného dňa Jánošíkových dní býva od roku 1968 divácky atraktívny konský vozový sprievod – s hrdými krojovanými furmanmi a hrajúcimi muzikantmi vo vozoch. Ako je všeobecne známe, ide o erbové podujatie Jánošíkových dní, ktorého aktuálne 50. výročie vzniku dôstojne zarezonuje v rámci niekoľkých festivalových programov. Veľkú pozornosť púta tiež ne- deľná svätá omša za nositeľov ľudových tradícií (za aktívnej účasti krojovaných muzikantov a spevákov z domova i zo sveta). Neza- budnuteľné zážitky a iskrivú atmosféru sľubuje, ako už tradične, piatkový terchovský galavečer s názvom „Keď sa jánošíci na zboj pobjerali...“, v ktorom sa predstaví folklórny výkvet Jánošíkovho kraja (3. augusta, 20.30 h). V sobotnom medzinárodnom galaprograme v amfiteátri Nad bôrami (4. augusta, 20.30 h) vystúpia účinkujúci zo Slovenska, Česka, Chorvátska a Ukrajiny. Záverečné slovo bude, samozrejme, opäťov- ne patriť monumentálnemu Terchovskému symfonickému orchestru. 56. ročník Jánošíkových dní vyvrcholí v nedeľu 5. augusta originál- nym predstavovaním furmanov a muzík (12.30 h), a záverečným ga- laprogramom v amfiteátri Nad bôrami „Jánošík je sloboda a sloboda je večná!“ (15.00 h) – pod záštitou predsedníčky Žilinského samosprá- vneho kraja Eriky Jurinovej. Účinkovať v ňom budú folklórne súbory, skupiny a sólisti z Terchovej, Horného Považia, Oravy, Kysúc, Turca a Liptova + FS Jánošík zo Svitú ako hosť.

INFOSERVIS

V rámci 56. ročníka Medzinárodného folklórneho festivalu Jánošíkove dni v Terchovej sa na šiestich pódiumoch (amfiteáter Nad bôrami, fes- tivalové šapitó, areál pod sochou Juraja Jánošíka, Relaxačno-infor- mačné centrum Terchovec, Kultúrny dom A. Hlinku, Terchovská galé- ria umenia) predstaví okolo 1 350 účinkujúcich zo Slovenska, Česka, Chorvátska, Poľska a Ukrajiny Organizátori prosia divákov, ktorí prídu na programy do amfiteátra Nad bôrami, aby v prípade nepriaznivého počasia nepoužívali dáždniky, ale pršíplášte.

VSTUPENKY

„Z“ zľavnený lístok – zľava platí pre dôchodcov: ročník narodenia 1956 a starší.

Permanenka neplatí pre štvrtkový program v kultúrnom dome.

Zdarma budú mať vstup ZŤP s preukazom (vozičkar so sprievodom) a deti do 140 cm.

Občania s trvalým pobytom v Terchovej majú na galaprogram v nedeľu popoludní (5. augusta 2018) vstup zdarma – nutný občiansky preukaz. Vstupenky sa vzťahujú na program v kultúrnom dome (2. augusta – 17.30 h), predstavenia Perinbaba a Younak v amfiteátri Nad bôrami (2. augusta – 21.00 h, respektíve 22.30 h), galaprogramy v amfiteátri Nad bôrami (3. a 4. augusta – 20.30 h; 5. augusta – 15.00 h), a det- ský, respektíve seniorský program v amfiteátri Nad bôrami (5. augusta – 12.00 h, respektíve 13.45 h). Na programy vo festivalovom šapitó, relaxačno-informačnom centre Terchovec, areáli pod sochou Juraja Jánošíka a Terchovskej galérii umenia je vstup voľný.

Predaj lístkov počas festivalu: festivalový areál

<https://predpredaj.zoznam.sk/sk/listky/janosikove-dni-2018/>
od 20. 6. 2018, Združenie turizmu Terchová (tel. 041 5993100)

UBYTOVANIE

Bližšie informácie možno získať prostredníctvom Združenia turizmu Terchová (tel. 041 599 31 00)

a na portáloch www.ztt.sk, www.terchova.sk a www.terchova.info

Pre menej náročných návštevníkov bude vytvorený priestor na sta- novanie.

DOPRAVA

Počas Jánošíkových dní, presnejšie od 3. do 5. 8. 2018, bude na ceste č. II/583 v obci Terchová:

– v piatok 3. 8. v čase od 16.00 h do 21.00 h

– v sobotu 4. 8. v čase od 10.00 h do 21.00 h

– v nedeľu 5. 8. v čase od 9.00 h do 17.00 h

úplná uzávierka dopravy!

Uzávierka dopravy nebude platiť pre účastníkov festivalu, linkové autobusy SAD, vozidlá zásobovania a vozidlá s právom prednostnej jazdy. Tranzitujúci majú možnosť obchádzky, ktorá bude vyznačená dopravnými značkami. Na parkovanie vozidiel účastníkov festivalu budú vyčlenené krajnice miestnych komunikácií v obci a označené ve-

rejné priestranstvá. Plynulosť dopravy bude na exponovaných miestach v obci zabezpečená aj prostredníctvom svetelného signalizačného zariadenia a organizátormi podujatia.

KONTAKTY

Informácie o programe

tel. 041 569 51 29, 0911 924 189, 0903 454 233, mks@terchova.sk

Technicko-organizačné zabezpečenie

tel. 0903 528 113

Obecný úrad Terchová

tel. 041 569 51 38, terchova@terchova.sk

Miestne kultúrne stredisko

tel. 0911 924 189, 041 569 51 29, mks@terchova.sk

Združenie turizmu Terchová

tel. 041 599 31 00, ztt@ztt.sk

Štátna polícia

tel. 158

Lekárska pohotovostná služba

tel. 155

www.janosikovedni.sk

www.terchova.sk

www.facebook.com/JanosikoveDni

DEŇ	MIESTO	ČAS	PROGRAM	CENA
2. 8.	KD A. Hlinku	17,30 h	Jánošík – príbeh živej legendy	6 €
2. 8.	Amfiteáter	21.00 h	Perinbaba	9 €
2. 8.	Amfiteáter	22.30 h	Younak (dvojprogram)	„Z“ 6 €
3. 8.	Amfiteáter	20.30 h	„Keď sa jánošíci na zboj...“	9 €
3. 8.	Amfiteáter	20.30 h	„Keď sa jánošíci na zboj...“	„Z“ 6 €
4. 8.	Amfiteáter	12,00 h	Detský program	6 €
4. 8.	Amfiteáter	13,45 h	Seniori (dvojprogram)	„Z“ 4 €
4. 8.	Amfiteáter	20.30 h	„Živ nás, Bože, živ nás!“	12 €
4. 8.	Amfiteáter	20.30 h	„Živ nás, Bože, živ nás!“	„Z“ 8 €
5. 8.	Amfiteáter	15,00 h	Jánošík je sloboda...	6 €
5. 8.	Amfiteáter	15,00 h	Jánošík je sloboda...	„Z“ 4 €
2. 8. do 5. 8.	Amfiteáter	Všetky programy	Permanentka na všetky programy v amfiteátri	25 €
2. 8. do 5. 8.	Amfiteáter	Všetky programy	Permanentka na všetky programy v amfiteátri	„Z“ 18 €

Peter CABADAJ

Cyrilometodské dni v Terchovej 2018

V pamätnom roku 1990 sa mnohí idealisti naplno oddávali eufórii z nadobudnutej politickej a náboženskej slobody. Úžasnú erupciu uvoľnenej energie, tvorivosti a nápadov sa Terhovci snažili pretaviť aj do všestranného priblíženia a najmä aktualizovania nadčasového odkazu byzantskej misie svätých Cyrila a Metoda – patrónov miestneho kostola (najväčšieho na Slovensku, ktorý je zasvätený solúnskym bratom) a spolupatrónov Európy. Už prvý ročník Cyrilometodských dní priniesol do Terchovej niečo výnimočné a jedinečné. Terhovci ako vôbec prví ponúkli Slovensku i vtedajšej federácii podujatie, ktoré sa otvorene, sebavedomo, kultivovane a atraktívne zároveň prihlásilo k duchovným hodnotám európskeho kultúrneho dedičstva. Možno si to vtedy zainteresovaní ani neuvedomovali, ale ďalší vývoj potvrdil, že ich iniciatíva významne prispela nielen k prehĺbeniu viery, národného povedomia a vlastenectva, ale aj európskej identity.

Blížiac sa XXIX. pokračovanie podujatia (3. – 5. júl) potvrdzuje platnosť predošlých slov. Organizátori opätovne pripravili zaujímavý

program, v ktorom okrem duchového pokrmu dostane široký priestor vážna, sakrálna, dychová i etnická hudba, folklór, divadelné predstavenie, výtvarné umenie (vernissáž výstavy obrazov Vincenta Hložníka), prezentácia knižnej publikácie (monografia Terchovej). Kvalitní umelci sú zárukou, že prítomní diváci si z jednotlivých programov odnesú silné emócie a zážitky. Autorom diela na plagáte (Cyriilo-metodská brána) je bulharský výtvarník Nikolaj Savov.

Hlavným organizátorom je obec Terchová v spolupráci s ďalšími osvedčenými partnermi. Podujatie je venované 10. výročiu vzniku Žilinskej diecézy, ktorej patrónmi sú slovanskí apoštoli svätí Cyril a Metod. Čestným hosťom XXIX. ročníka Cyrilometodských dní v Terchovej bude prezident Macedónskej republiky prof. Dr. Gjorge Ivanov.

Miestne kultúrne stredisko v Terchovej

13. júna 2018

UTOROK 3. 7.

16.30 h Vrch Oravcove
KRÍŽOVÁ CESTA NÁRODNÝCH SVÄTCOV

18.15 h Kostol sv. Cyrila a Metoda
SVÄTÁ OMŠA

19.00 h Kultúrny dom Andreja Hlinku
ALADINOVA ČAROVNÁ LAMPA

*Detská Dramatická Družina TND
uvedie prevzaté predstavenie
Mestského divadla Actores z Rožňavy,
rozprávku pre malých aj veľkých
autorka: Tatiana Masníková
hudba: Ropko Šimko
režia: Vlado Švec*

**PODUJATIE JE VENOVANÉ
10. VÝROČIU VZNIKU
ŽILINSKEJ DIEČEZY,
KTOREJ PATRÓNMI SÚ
SVÄTÍ CYRIL A METOD**

STREDA 4. 7.

15.30 h Terchovská galéria umenia (budova obecného úradu)
VINCENT HLOZNIK
výber z diel venovaných na Národný poklad SR
VERNISÁŽ VÝSTAVY ZO ZBIEROK MATICE SLOVENSKEJ
kurátor výstavy: **Peter Cabada**

17.00 h Kostol sv. Cyrila a Metoda
LITURGIA SV. JANA ZLATOÚSTEHO
GRÉCKOKATOLICKÁ SVÄTÁ OMŠA

19.00 h Terchovská galéria umenia (budova obecného úradu)
PO 15. ROKOCH
SLÁVNOSTNÉ UVEDENIE DRUHÉHO VYDANIA
MONOGRAFIE OBCE TERCHOVÁ
V ROKU 300. VÝROČIA NARODENIA A. F. KOLLÁRA

ŠTVRTOK 5. 7.

7.00 a 8.30 h Kostol sv. Cyrila a Metoda
SVÄTÉ OMŠE
10.30 h Kostol sv. Cyrila a Metoda - vrch Oravcove
PROCESIA VERIACICH
účinkujú: terchovský ľud, Spojené muziky terchovské,
Dychová hudba STRANIANKA zo Stránskeho

11.00 h Vrch Oravcove
CYRILLO-METODSKÁ SVÄTÁ OMŠA
celebruje: Mons. Tomáš GALIS, žilinský biskup
hra na organe: **Eva HALASOVA**

14.00 - 15.30 h Námesite Andreja Hlinku
MUZIKA NAS SPAJA
účinkujú: **DPS CHOTÁRIK, FS CHOTÁR,**
žiaci SZUŠ AKADÉMIA MUZIKA

16.00 h Kostol sv. Cyrila a Metoda
ZÁVEREČNÝ GALAKONCERT
XXIX. ROČNÍKA CYRILLOMETODSKÝCH DNÍ V TERCHOVEJ
účinkujú: **ŠTÁTNY KOMORNÝ ORCHESTER ŽILINA**
Martin LEGINUS, dirigent
Liliana DULANSKÁ, husle
Spevácky zbor LÚČNICA
Elena MATUŠOVÁ, zbormajsterka
Marek ŠTRBÁK, organ

PROGRAM JE ZOSTAVENÝ Z DIEL
WOLFGANGA AMADEA MOZARTA
A MISSA IN C OD ALEXANDRA ALBRECHTA

**Čestným hosťom XXIX. ročníka
Cyrilometodských dní v Terchovej
bude prezident
Macedónskej republiky
prof. Dr. Gjorge Ivanov**

TERCHOVNÁ 3. - 5. 7. 2018

stmo

www.terchova.fara.sk

CYRILLOME XXIX.

www.terchova.sk

Nikolaj SAVOV (Bulharsko)
Cyrilo-metodská brána
(drevo, 280 x 180 cm)

- Základní samospráva kraj
- Podpora a finanční podpora Zlínského samosprávného kraje
- COBA
- PRVA STAVEBNÁ SPOJITEĽNÁ
- ŽILINSKÝ TURISTICKÝ KRAJ
- VARINSKÁ - TLAČARNA
- Gryf
- VEGA
- LUX TELEVÍZIA
- radio umon
- Katolícke noviny
- TLAČOVÁ KANCELÁRIA
- PRETO RYBA ŽILINA
- hlas
- ZSE
- JOVABOIW
- SUZUKI A-AUTO ŽILINA
- MARSH
- Žilinská agentúra
- TV RAJ
- Pravda
- apple
- NOE
- MIČKA
- severka.tv
- hötél Boboty
- URBÁR TERCHOVÁ POZEMKOVÉ SPOLOČENSTVO
- POZEMKOVÉ SPOLOČENSTVO RIEČNICA-HORNÁ TÍŽINA
- POZEMKOVÉ SPOLOČENSTVO ČINGELOV A ONDŘISOV
- ROLNÍCKE DRUŽSTVO TERCHOVÁ

JÁNOŠIKOVÉ DNI

ŠTVRTOK 2. AUGUST 2018

15.00 h Krajské kultúrne stredisko v Žiline Makovického dom
„A VERU POŠIBAJ KONIČKA VE VOZE...!“
VERNISÁŽ VÝSTAVY PRI PRÍLEŽITOSTI 50. VÝROČIA VZNIKU
KONSKÉHO VOZOVÉHO SPRIEVODU V TERCHOVEJ
garant: **Krajské kultúrne stredisko v Žiline**

17.30 h Kultúrny dom Andreja Hlinku
JÁNOŠÍK – PRÍBEH ŽIVEJ LEGENDY
KOMORNÝ PROGRAM PRI PRÍLEŽITOSTI 330. VÝROČIA NARODENIA
+ PREMIETNUTIE DOKUMENTÁRNEHO FILMU
TRIKRÁT O JÁNOŠIKOVI (1963)
hrajú, spievajú a rozprávajú:

Terchovská muzika z Doliny s Jurajom Jánošíkom, Trio z Chotára,
ťažká muzika, Martin Repáš a Repáňovská muzika,
goralská muzika z Těšínských Beskyd (CZ),
goralská muzika Jana Karpiela (PL), Ján Blaho, Vojtech Brázdovič,
Peter Cabadaaj, Vlado Černý, Anna Hložková, Jozef Šimonovič
moderátorka: **Gabriela Tomajková**
scenár, réžia: **Juraj Hamar**

21.00 h Amfiteáter Nad bôrami
L'UBOMÍR FELDEK – PERINBABA
PREDSTAVENIE TERCHOVSKÉHO NÁRODNÉHO DIVADLA
účinkujú: **Michal Cingel, Simona Staňová, Sára Svecová,
Monika Jančová, Andrej Tichý, Miloš Maslán/Matúš Ďuriš,
Eva Halasová, Magdaléna Černeková, Bibiána Svecová,
Monika Lacúchová, Barbora Belániková/Dominika Lacúchová,
Vlado Maruna, Jaroslav Ondruš, Samuel Laurentčík,
Peter Laurentčík, Mária Jančíková Vráblíková,
deti z DDD TND a Vlado Švec**
réžia: **Vlado Švec**

22.30 h Amfiteáter Nad bôrami
YOUNAK
NOVÝ CIRKUS - DIVADLO - AKROBACIA - FOLKLÓR
účinkujú: **Barbora Priester, Viktória Priester, Lucia Priester,
Miriám Svábová Urbánová, Denisa Kopačková, Ján Minárik,
Jakub Halgoš, Denis Seliak, Alexander Müller,
Monika Mikovcová, Didac Cano, Roman Vykysalý**

SOBOTA
11.00 – 21.00 h **RIC TERCHOVEC**
12.30 – 15.00 h a 19.00 – 20.30 h šapitó pod amfiteátrom
VOĽNÉ HRANIE

9.00 – 17.00 h vysunutá expozícia Považského múzea v Terchovej
ZBOJNÍCKYM CHODNÍKOM – sprievodné programy

PIATOK 3. AUGUST 2018

13.00 h **RIC TERCHOVEC**
ROK KOŇA
SLÁVNOSTNÁ PREZENTÁCIA KNIHY PRI PRÍLEŽITOSTI
50. VÝROČIA VZNIKU KONSKÉHO VOZOVÉHO SPRIEVODU
účinkujú: **Pavol Ďurčo, Igor Válek, Peter Cabadaaj**

Šapitó pod amfiteátrom Nad bôrami
15.00 – 15.20 h Terchovská muzika
a ženská spevácka skupina Pupov z Terchovej
15.25 – 15.50 h Hnojňane z Mihalovce
15.55 – 16.15 h Helena Zahradníková a LH Ferova družina
16.20 – 16.45 h Lidovec zo Solčian
16.50 – 17.15 h Čemerňanka
17.20 – 18.00 h Balockári Julia Bartoša
garant: **Rudolf Patrnčíak**

18.30 – 19.30 h Šapitó pod amfiteátrom Nad bôrami
PAVOL HAMMEL & NEBESKÁ MUZIKA
KONGERT WORLD MUSIC

20.30 h Amfiteáter Nad bôrami
„KEĎ SA JÁNOŠÍCI NA ZBOJ POBJERALI...“
TERCHOVSKÝ GALAPROGRAM
účinkujú: terchovské muziky Terchová, Jozeta Holúbka, z Doliny,
Spod Sokolia, Haštrie, bratov Balvoňovcov, Tlacháčovci,
Repáňovci, Jariabkovci, Malá Belianka, Z Dolniakov,
Mladá muzika, Pupov, ťažká muzika, Nebeská muzika,
Fatranská muzika, ľudová hudba Jasmínky Vallovej, Martošovci,
Trio z Chotára, Ženy spod Rozsutca,
Terchovské ženíčky a terchovskí dôchodci,
ženská spevácka skupina Tíšina, folklórne súbory Chotár,
Blanciár, Marek Dikoš (Zlatý slávik Slovenska 2017),
Martin Repáš (laureát súťaže Zem spieva 2018)
moderátorka: **Silvia Pekarová**, scenár, réžia: **Vincent Krkoška**

23.00 – 04.00 h **RIC TERCHOVEC**
EMINENT Ľudová veselica
23.30 – 03.00 h Šapitó pod amfiteátrom Nad bôrami
NOC S TERCHOVSKOU MUZIKOU
účinkujú: Terchovská muzika z dolniakov
garant: **Jakub Paška**

PARTY V 21. STOROČÍ
EXTERIÉROVÁ VÝSTAVA OBRAZOV

SOBOTA 4. AUGUST 2018

10.00 h Terchovská galéria umenia
VRCHY A ĽUDIA
TERCHOVSKÉ INŠPIRÁCIE V TVORBE MARTINA BENKU
VERNISÁŽ VÝSTAVY PRI PRÍLEŽITOSTI 130. VÝROČIA UMEĽCOVHO NARODENIA
kurátorka výstav: **Monika Váleková**, scenár, réžia: **Peter Cabadaaj**
hudobný hosť: **Ťažká muzika & Trio z Chotára**

Šapitó pod amfiteátrom Nad bôrami
10.00 – 10.20 h Terchovská muzika z Doliny s Jurajom Jánošíkom
10.25 – 10.50 h Oprášené krpce
10.55 – 11.20 h Terchovská muzika Sokolie a tanečníci FS Skaličan
11.25 – 12.00 h Rodokmeň
garant: **Rudolf Patrnčíak**

12.00 – 13.30 h Amfiteáter Nad bôrami
KEĎ NARASTIEM, OŽENÍM SA
PROGRAM DETSKÝCH FOLKLÓRNYCH SÚBOROV A SKUPÍN ZO ŽILINSKEHO KRAJA
účinkujú: Chotárnik z Terchovej, Cindruška z Liptovského Hrádku,
Malý Lysec z Belej-Dulic, DSS Spievanky a Cipovička zo Žiliny,
Bukovinka z Turzovky, Goral z Hladovky
scenár, réžia: **Daniela Šmanková**
garant: **Krajské kultúrne stredisko v Žiline**

13.45 – 15.15 h Amfiteáter Nad bôrami
SENIORI VIII. – LEGENDY
PROGRAM SLOVENSKÝCH SENIORSKÝCH FOLKLÓRNYCH SÚBOROV A SKUPÍN
účinkujú: Senior klub Družba z Trenčína, Kulbánkovo sen z Bratislavy,
FS Staríšan z Prešova, DFS Šarišanček z Prešova, FS Karpataňin
- senior z Prešova, FS Očován z Očovej, mužské spevácke skupiny
Rodokmeň z Bratislavy a Hájček z Chrenovca-Brusna, ženská spevácka
skupina Čemerňa a Čemerňanka z Pustého Čemerneho,
Hnojňane z Mihalovce, Imro Oravec z Košíc,
Lojzo Štófega z Michalovce, FS Burinka z Bratislavy
námet, scenár, moderovanie, réžia: **Aljož Špaček**
asistenti realizácie: **Nadja Čermáková** a vedúci súborov a skupín

15.00 h Kultúrny dom Andreja Hlinku
ALOJZ CHVASTEK 120. VÝROČIE NARODENIA
PREMIETNUTIE DOKUMENTÁRNEHO FILMU SPOMIENKA NA MONARCHIU
vstupný príhovor: **Peter Cabadaaj**
15.30 – 16.30 h Šapitó pod amfiteátrom Nad bôrami
KVIETKY Z TERCHOVSKÝCH CHOTÁROV
PROGRAM DETSKÝCH FOLKLÓRNYCH SÚBOROV A SKUPÍN
Z TERCHOVEJ A OKOLA
účinkujú: **DFS Chotárnik, Zázrivček, LH Zázrivá, Mladosť,
Malá Belianka, Repáňovská muzika, heligonkári Juraja Kvočku,**
Malý Rozsutec po 50 rokoch

19.00 – 19.40 h Mužská spevácka skupina Veselí chlapi
z Veľkých Kozmálovce
19.45 – 20.30 h **Kmotry a kmotrovia z Detvy**

20.30 h Amfiteáter Nad bôrami
„ŽIV NÁS, BOŽE, ŽIV NÁS!“
MEDZINÁRODNÝ GALAPROGRAM
účinkujú: Tamburaši z Chorvátska (Zamejskí koren, Rijeka; Sunger,
Sungerski lug), trombitáři Štefánkovci, Homolpoltovský kurucký regiment,
Vlašský sbor portáňský (CZ), 35-ročný jubilant Arzén – unplugged,
Gorlica (UA), FS Nadsenci (finalista súťaže Zem spieva),
Zlaté husle, Michal Červienka,
Terchovský symfonický orchester s hosťom Pavlom Hammelom
moderátori: **Juraj „Šoko“ Tabáček & Stano Staško**
scenár, réžia: **Vladimír Moravčík**

FOLKLÓRSTROJ
23.00 – 04.00 h **RIC TERCHOVEC**
BOROVIEŇKA Z LANČÁRA
ĽUDOVÁ VESELICA

23.30 – 04.00 h Šapitó pod amfiteátrom Nad bôrami
NOC PRI MUZIKE
účinkujú: Zlaté husle + Krasňanci
garant: **Andrej Dostál**

NEDEĽA 5. AUGUST 2018
8.30 h Kostol sv. Cyrila a Metoda
SVÄTÁ OMŠA ZA NOSITEĽOV ĽUDOVÝCH TRADIÍ
10.00 h Areál pred obecným úradom
„JÁNOŠÍK, JÁNOŠÍK, KDE JE TVOJ PALOŠÍK...“
KONSKÝ VOZOVÝ SPRIEVOD (50. VÝROČIE VZNIKU)
scenár, réžia: **Ján Miho**

11.00 – 12.00 h Areál pod sochou Juraja Jánošika
GORLICA Z UKRAJINY
TAMBURAŠI Z CHORVÁTSKA
12.30 h Areál pod sochou Juraja Jánošika
„KONIČEK SIVASTÝ, PRENES MA CEZ MOSTY...“
PREDSTAVOVANIE FURMANOV A MUŽIK
moderátorka: **Oľga Baránková**, scenár, réžia: **Ján Miho**
15.00 h Amfiteáter Nad bôrami
JÁNOŠÍK JE SLOBODA A SLOBODA JE VEČNÁ!
FINÁLE 56. ROČNÍKA JÁNOŠIKOVÝCH DNI

VTERCHOVEJ

2. – 5. AUGUST 2018

MEDZINÁRODNÝ
FOLKLÓRNY
FESTIVAL

scenár, réžia: Veronika Hajasová

Šapitó pod amfiteátróm Nad bôrami

16.45 – 17.10 h FS JANOSÍK z Partizánskeho

17.20 – 17.45 h FS JANOSÍK z Filakova

18.00 – 19.00 h Pokus o vyvietenie slovenského rektoru v najväčšom

počte spoločne hrajúcich tamburašov v rámci folklórného podujatia

garanti: Vladimír Moravčík, Peter Cabadaľ

POD ZÁŠTITOU PRESEDNÍCKY ŽILINSKEHO SAMOSPRÁVNIVEHO KRAJA ERKY JURINOVEJ

účinkujú: Spojené muziky terchovské, folklórne súbory Stavbár

zo Žiliny, Bystrica z Novej Bystrice, Kriváň z Turian, Rosička,

rosa... z Dolného Kubína, folklórna skupina Likava z Likavky,

Janka Holéšťáková a LH FS Jedlovina + hosť FS Jánosik zo Svitu

moderátor: František Výrostko, scenár, réžia: Peter Cabadaľ

garant: Krajské kultúrne stredisko v Žiline

V prípade nepriaznivého počasia sa programy z amfiteátra Nad bôrami presunú do šapitó

TERCHOVEJ
JANOSIK

OSOBNOSTI TERCHOVEJ /70./

Od konca roku 2005 uverejňujeme na stránkach obecných novín stručné profily výrazných postáv Terchovej. Pri ich publikovaní uplatňujeme princíp časového hľadiska – od 17. storočia až dodnes. Sedemdesiatou osobnosťou v rámci nášho dlhodobého seriálu je Miroslav Lysičan. Autorovi medailónu pri zabezpečovaní podkladových materiálov pomohol Marián Zajac.

Miroslav LYSIČAN

KATOLÍCKY KŇAZ
(8. APRÍLA 1965 V ŽILINE)

Ako sme už na tomto mieste niekoľkokrát uviedli, v časovom pásme konca osemdesiatych a celých deväťdesiatych rokov minulého storočia vzišlo z Terchovej viacero duchovných povolání. Ťažko by sa v tomto smere hľadalo v stredoeurópskom kontexte porovnateľná obec. Pod zjavným vplyvom charizmatického pátra Jozefa Šaba – vtedajšieho správcu našej farnosti – rozšíril kňazské rady ako prvý z jeho mníštrantov Miroslav Lysičan.

Detstvo prežil na Bukovine spolu s mladšími súrodencami Máriou a Milanom. Rodičia Jaroslav a Ľudmila, rodená Romančíková, im dokázali aj v skromných pomeroch vytvoriť podmienky na dobrú životnú perspektívu. Osem tried základnej školy vychodil mladý vnímavý Miro v Struhárni (Gregušovia). Sviatosť krstu, prvého svätého prijímania a birmovania prijal v Kostole svätých Cyrila a Metoda v Terchovej.

V rokoch 1979 – 1983 študoval na Gymnáziu Veľká Okružná v Žiline (matematická trieda). Stredoškolské obdobie zavŕšil úspešne zvládnutými maturitnými skúškami, po ktorých nasledovalo päťročné štúdium na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Dňa 19. júna 1988 prijal v piaristickom Kostole sv. Ladislava v Nitre vkladáním rúk otca biskupa Mons. Jána Pásztoru sviatosť Kristovho kňazstva (vysviacku). Vzápätí, 26. júna 1988, odsľúžil prímichnú svätú omšu v Kostole svätých Cyrila a Metoda v Terchovej. Pred odchodom na základnú vojenskú službu pôsobil tri mesiace ako kaplán v Nitre – Dolnom meste. Vojenčinu si „odkrútil v západných Čechách (Cheb, Tachov, Rozvadov).

Miroslav Lysičan bol postupne od februára 1990 kaplánom v Čadci, farárom v Súľove (august 1990 – júl 1992), Trenčianskych Miticiach (august 1992 – júl 2002; do farnosti patrila aj obec Trenčianske Jastrabie), Nesluši (august 2002 – júl 2007; súčasťou tamojšej farnosti bola do 1. 7. 2004 i obec Rudinská) a od augusta 2007 dodnes v Omšeni a Dolnej Porube. Popri kňazskej činnosti vyučuje náboženstvo, dlhodobo organizuje púte a sprevádza pútnikov. Prejavuje sa tiež ako šikovný stavbár – realizuje opravy a prístavby kostolov vo farnostiach, kde pôsobil, respektíve pôsobí. Keď bol duchovným správcou v Nesluši, vo farskej záhrade svojpomocne vybudoval s partiou tamojších nadšencov hokejbalové ihrisko, ktoré prišlo otvoriť desať „krstných otcov“. Nechýbali medzi nimi trojnásobný víťaz Stanleyho pohára Marián Hossa, či majster sveta Miroslav Hlinka!

Všetci, čo Miroslava Lysičana poznajú, vedia, že hoci rád číta, najradšej relaxuje pri športe. Aktívne praktizuje lyžovanie, bicyklovanie, futbal, prechádzky v prírode; najväčšiu záľubu však našiel v hokeji. „Už ako dieťa staval ‚hokejové štadióny‘ na rieke pod Bukovinou (na priehrade)“, spomína brat Milan a pokračuje: „Počas vysokoškolského štúdia teológie si v rámci vychádzok mohli bohoslovci prenajímať ľadovú plochu na štadióne Slovana Bratislava. Postupne si Miro vybudoval dobré vzťahy s vedením klubu aj hráčmi, napríklad s Mariánom Bezákcom a Ľubom Pokovičom. Hokej hrával aj počas základnej vojenskej

služby (za Mariánske Lázně). V drese Terchovej hrával zápasy okresnej ligy na štadióne v Žiline. Doteraz chodí hrať hokej na zimný štadión v Dubnici nad Váhom.“ Pripomenieme ešte, že v období pastoračnej činnosti v Trenčianskych Miticiach bol akýmsi neoficiálnym duchovným klubom Dukla Trenčín...

Ani sa veriť nechce, že od kňazskej vysviacky Miroslava Lysičana uplynulo v týchto dňoch tridsať rokov. Mnohým ľuďom istotne ostala zapísaná v pamäti prímichná svätá omša. Touto výnimočnou udalosťou, ktorá sa konala ešte za bývalého komunistického (ateistického) režimu, žila azda celá obec. Nečudo, veď novokňaz bol prvým dušpastierom v povojnovej histórii Terchovej. Okrem nespočítateľného množstva veriacich prišli desiatky kňazov, nemohli chýbať ani hokejisti Slovana Bratislava. Zvlášť treba spomenúť pátra Jozefa Šaba. Príchod tohto činorodého misionára Spoločnosti Božieho Slova do našej obce (1975) spôsobil medzi chlapcami doslova revolúciu. Húfne začali miništrovať a pátrova cieľavedomá systematická práca s deťmi a mládežou priniesla v júni 1988 zaslúžené prvé ovocie.

Záverom by som chcel Mirovi Lysičanovi v mene čitateľov terchovských novín zavinšovať do ďalšej pastoračnej tridsiatky hojnosť Božích milostí a pevné zdravie pri napĺňaní vlastného šľachetného životného poslania.

Literatúra: Cabada, P. – Križo, V. Terchová. Obec Terchová 2003, s. 40 a 50; Miroslav Lysičan – životopis. Rukopis, 2018 (text spracoval Milan Lysičan).

Peter CABADAJ

Fotoarchív – Miroslav LYSIČAN

Zo života ZO SZTP

Základná organizácia Slovenského zväzu telesne postihnutých Terchová pripravila pre svojich členov v dňoch 19. – 21. apríla 2018 zájazd do Podkarpatskej Rusi, konkrétne Užhorodu a Mukačeva.

Prvý deň, po príchode do Užhorodu, sme sa ubytovali a začali prehliadku mesta. Začiatok bol v centrálnej časti Male Galego, kde sa nachádzajú vládne a obytné budovy, postavené československou vládou v 20. a 30. rokoch minulého storočia. Prechádzka pokračovala pozdĺž nábřežia rieky Už – po lípovej aleji (najdlhšej v Európe), ktorá vznikla v čase 1. ČSR, a obchodnej promenádnej zóne s množstvom obchodov, kostolov, chrámov, synagóg a hradnou pevnosťou z 13. storočia s expozíciou klasických muzeálnych zbierok. V susedstve hradu je skanzen ľudovej architektúry, kde sme si v členitom teréne pozreli asi tridsať tradičných drevených stavieb, ktoré tu boli premiestnené zo Zakarpatska; napríklad drevený kostolík sv. Michala zo 16. storočia.

Druhý deň sme sa premiestnili do Mukačeva, ktoré v období medzi svetovými vojnami patrilo Československu. Prehliadku mesta sme začali na hrade Palonok – nedobytej stredovekej pevnosti. Ide o najvýznamnejšiu Rákociho ukrajinskú pamiatku, vypínajúcu sa na malebnom skalnom brale sopečného pôvodu. Je to impozantná ukážka pevnostnej architektúry v bastiónovom štýle. V centre mesta sme navštívili niektoré pamätníky ako súsošie sv. Cyrila a Metoda, Rákociho palác, barokový kláštor a gotickú kaplnku. Po prehliadke sme sa presunuli do dedinky Seredno (žije v nej slovenská komunita), ktorá má dlhovekú vinársku tradíciu. Vo vinných pivniciach zo 16. storočia sme ochutnali vynikajúce miestne vína, na ktorých si kedysi polahodil nielen cár Peter I., ale aj významní európski panovníci. UNESCO zaradilo tieto vinné pivnice medzi desať najlepších v Európe. V Serednom je tiež zrúcanina najvýchodnejšieho templárskeho hradu.

Počas tretieho dňa sme dokončili prehliadku Užhorodu, navštívili miestne trhovisko a vrátili sa na Slovensko. Záverom možno povedať, že Ukrajina má čaro, ktoré sa už dnes ťažko hľadá.

Štefan DIKOŠ

predseda ZO SZTP Terchová

Nezábudky Nasti Javorníckej

Súťaž v umeleckom prednese poézie, prózy a vlastnej tvorby pre deti i dospelých sa konala 6. apríla 2018 v Terchovskej galérii umenia. Svojou účasťou v porote nás podporili Juraj Sarvaš, Ingrid Grofčíková a Alžbetka Cingelová.

Výsledky

Kategória 1. – 4. ročník

1. miesto: Kristínka Repáňová
2. miesto: Mária Tichá a Katarínka Struhárňanská

Kategória 5. – 9. ročník

1. miesto: Alexandra Púčková

Kategória nad 60 rokov

1. miesto: p. Šutáková a Ž. Moresová

Kategória vlastná tvorba

1. miesto: A. Muchová
2. miesto: Xénia Orlinská a p. Micheľová

Víťazom srdečne blahoželáme.

Hudobným hosťom bol FS Straník z Tepličky.

Veľkí ľudia robia veľké činy. Ďakujem, že vás mám: Obec Terchová, Coba automotive, s.r.o, MARUNA, s.r.o., PMGSTAV SK, s.r.o, Relax salón Mandala, Viktor Holúbek, Hotel Gavurky, Jánošíkova koliba, Mucha APARTMENTS, Varínska tlačiareň, František Mucha, Turistické centrum

Terchová, N SPORT, Lekáreň Synka, Drogéria Marta Ondrušová, Lotos kvetinarstvo Varín, Creativdekor, Kvetinarstvo Katka Belá, Kvetinarstvo Gardenia Belá, Kvetinarstvo Varín, Zepter, Požičovňa Chechták, Syrový stánok Belá, Kvetinarstvo Mts – Strážovcová a Kaderníctvo Maťka.

Tak hádam o rok, priatelia...

Mária VRÁBLIKOVÁ JANIČÍKOVÁ

Foto – František MUCHA

V tomto roku si pripomíname 300. narodeniny nášho rodáka Adama Františka Kollára – slovenského Sokrata, polyhistora, knihovníka Dvorskej knižnice vo Viedni, radcu cisárovnej Márie Terézie. A. F. Kollár však bol aj pedagógom, riaditeľom gymnázií či reformátorom školstva, a preto mám k nemu vzťah ako ku kolegovi. Obdivujem jeho všestrannosť a moderné názory, ktoré nestrácajú ani dnes svoju aktuálnosť. Pre mňa je výnimočnou osobnosťou najmä preto, lebo aj vo Viedni miloval svoj národ a jazyk a bol naň hrdý. Takmer celý život pátral po mieste, kde sa narodil, lebo vedel, že rodné korene majú pre človeka veľkú hodnotu a moc.

300. VÝROČIE NARODENIA A. F. KOLLÁRA

Nezabudnuteľný zážitok

V terchovskom kontexte som sa s touto osobnosťou prvýkrát stretla v súvislosti s Cenou Adama Františka Kollára, ktorú starosta obce udeľuje najlepším žiakom základnej školy. Veľa nových informácií som získala z publikácií Petra Cabadaja, ktorý sa jeho životom a dielom zaoberá a má zásadnú zásluhu na návrate A. F. Kollára do Terchovej.

Keď som sa v roku 2008 stala riaditeľkou Základnej školy s materskou školou v Terchovej, dozrelo vo mne rozhodnutie navrhnúť, aby škola niesla meno A. F. Kollára. Myslím, že tá myšlienka tu bola dávno, len čakala, kedy ju niekto vysloví. Návrh získal veľkú podporu; v roku 2009 bol schválený pedagogickou radou, radou školy a obecným zastupiteľstvom. Na základe toho škola mohla požiadať ministerstvo školstva o udelenie čestného názvu. Zapožičanie čestného názvu zaväzuje školu pestovať tradície spájajúce sa s menom osobnosti, ktoré nesie škola vo svojom názve. Usporiadali sme mnoho školských podujatí venovaných životu a dielu A. F. Kollára, aby sme dokázali, že škola je hodná niesť jeho meno. Na slávnostnom zhromaždení 29. júna 2010 nám PaedDr. Tibora Lukács odovzdal listinu o udelení čestného názvu. Zároveň boli posvätené i symboly školy: erb, logo a zástava. Prvýkrát zaznela tiež školská hymna. Adama Františka Kollára sme tak privítali v jeho rodisku. Priznali sme mu rodné korene, po ktorých pátral celý život.

Od tohto okamihu uplynulo osem rokov. Na slávnostnej akadémii – pod záštitou starostu obce Terchová – sme 30. mája 2018 oslávili narodeniny A. F. Kollára a 8. výročie prijatia čestného názvu školy. Súčasťou programu bolo i odhalenie Kollárovej busty pred školou. Išlo o skvelú narodeninovú oslavu, akej by sa patrón našej školy istotne potešil. Som presvedčená, že by bol rád, že sa ocitol práve v tejto škole plnej úžasných žiakov, skvelých pracovníkov, obetavých rodičov. Že sa ocitol v škole, ktorá je plná energie, vedomostí, hudby a radosti.

Dňa 6. júna 2018 sa najlepší žiaci školy za odmenu zúčastnili na exkurzii „Po stopách A. F. Kollára vo Viedni“. Navštívili sme Slovenský inštitút, kde je umiestnená jeho pamätná tabuľa, prírodovedné múzeum a knižnicu, v ktorej pôsobil. Bol to nezabudnuteľný zážitok. Symbolicky sme Adama Františka Kollára priviezli naspäť do Terchovej. A ja som presvedčená, že tu bude dovtedy, kým bude existovať škola a národ, ktorý ju bude potrebovať. Verím, že navždy!

Renáta OPALKOVÁ

Foto – František Mucha

Starosta Jozef Dávidík a autor busty Milan Opalka pri odhaľovaní

Naša výprava pred Hofburgom vo Viedni

Celoštátna súťažná prehliadka detského hudobného folklóru

(17. 6. 2018)

Deti pod vedením Miloša Bobáňa získali zlaté pásmo na celoštátnej súťaži v kategórii ľudových hudieb a zároveň sa stali laureátmi.

LH Jasmínky Vallovej:

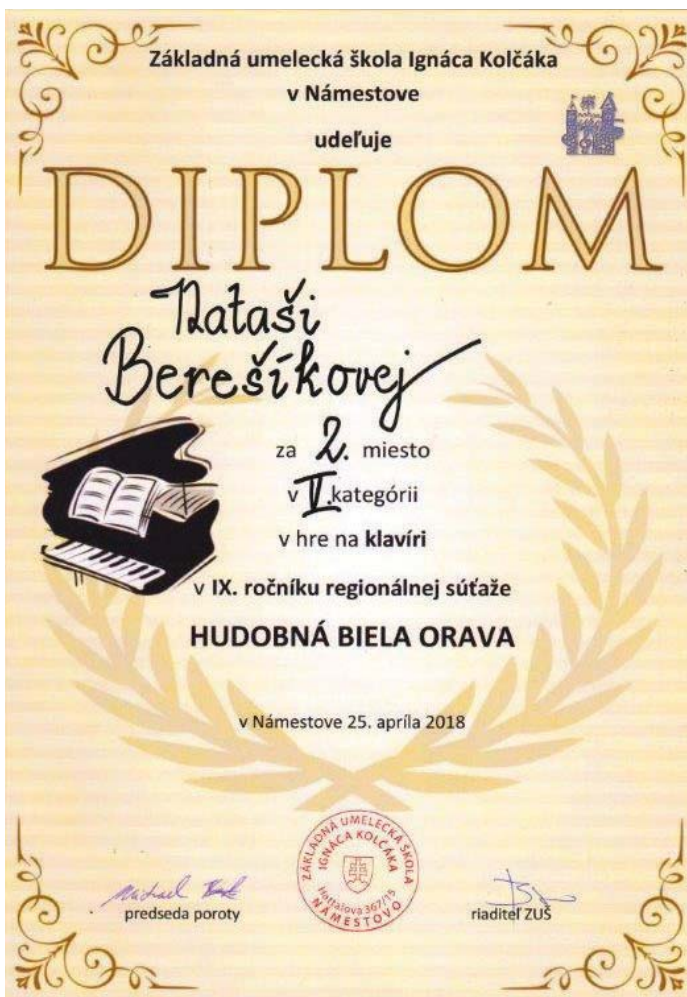
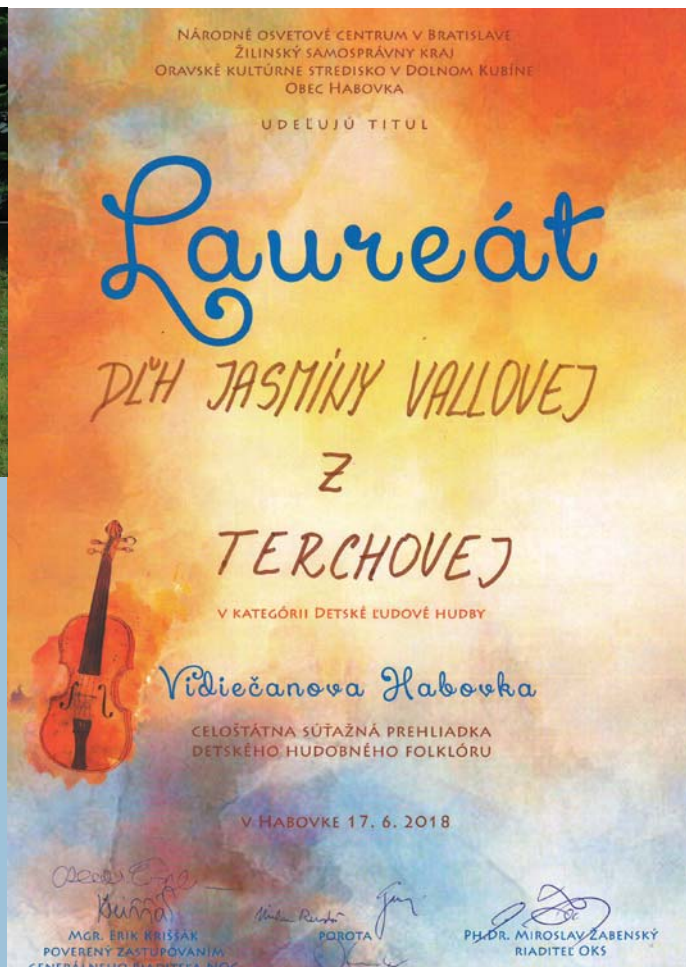
prvé husle – Jasmínka Vallová, 10 rokov

druhé husle – Branislav Sič, 13 rokov

kontra – Ondrej Bielka, 13 rokov

basa – Veronika Kvočková, 9 rokov

V kategórii inštrumentalista získala Jasmínka Vallová tiež zlaté pásmo na celoštátnej súťaži, ktorá sa konala 16. a 17. júna 2018 v Habovke.

Zo života školy

Koncoročný výlet deviatakov Praha

Celoslovensé finále Ľahšie to ide ľahšie

Okresné kolo malý futbal mladších žiakov

Turnaj vo vybíjanej Belá

Ukážka práce horskej služby

Slovenský inštitút Viedeň

Školský futsalový turnaj

Deťská dramatická družina Terchová

Turnaj v malom futbale Teplica nad Váhom

Speváci z Terchovej úspešní na speváckej súťaži s medzinárodnou účasťou

MAREK DIKOŠ a MÁRIA TICHÁ z Terchovej získali ocenenia na Speváckej súťaži s medzinárodnou účasťou Rudolfa Petrčka. Súťaž sa konala 19. apríla 2018 na Konzervatóriu v Žiline.

MAREK DIKOŠ sa stal víťazom 1.A kategórie.

Marek je žiakom 1. ročníka ZUŠ L. Árvaya Žilina – elokovaná trieda v Terchovej, zo speváckej triedy Mgr. Anny Dávidíkovej. Na klavíri ho počas súťaže sprevádzala Mgr. Zuzana Patrnčíaková.

MÁRIA TICHÁ obsadila 3. miesto v 1.A kategórii.

Mária je žiačkou ZUŠ L. Árvaya Žilina, spevácka trieda Anny Morárovej.

Korepetícia – Ing. Jelena Holá.

Anna DÁVIDÍKOVÁ

3 speváci z Terchovej, 3 diplomy do Terchovej

9. mája 2018 sa uskutočnilo okresné kolo speváckej súťaže v interpretácii slovenskej ľudovej piesne s názvom Slávik Slovenska 2018. Základnú školu s materskou školou A. F. Kollára Terchová v koncertnej sále ZUŠ L. Árvaya Žilina reprezentovali víťazi školského kola.

ADAM MEŠKO (II.B) – 3. miesto v I. kategórii

KRISTÍNA REPÁŇOVÁ (IV.C) – 2. miesto v II. kategórii, náhradníčka postupu do krajského kola

TATIANA REPÁŇOVÁ (VII.B) – 1. miesto v III. kategórii, postup do krajského kola

Klavírny sprievod všetkým súťažiacim: ped. Mgr. Zuzana Patrnčíaková

Na letný stôl

Keď sa známi stretnú na ulici, v obchode na nákupoch či, nedajbože, u lekára, vždy sa srdečne zvitajú a želajú si len to najcennejšie, čo máme – zdravie. Len aby sme boli zdraví, lebo keď budeme zdraví, vyriešime všetky starosti. Vekom telo starne a hoci duša je svieža, niektoré úkony už nezvládneme tak, ako v mladosti. Ako teda chrániť telo, aby starlo čo najpomalšie?

Nastalo leto, obdobie plné slniečka, vône, farieb a radostnej nálady. Prišiel dlhší deň a nastal čas dostať naše telá do pohybu a čerpať silu zo slniečka. Zhodiť nejaké to kilo, aby sme sa dobre cítili. K tomuto všetkému prispieva aj stravovanie; viac zeleniny, rôzne šaláty a menej konzumácie kalorických jedál. Záleží na každom z nás, ako si to podľa možností všetko upravíme. Ponúkam niekoľko receptov chutných a ľahkých jedál, ktoré si môžete v tomto období pripraviť.

Želám vám príjemný letný oddych, veľa sily a dobré zdravie.

Oľga CHUDOVSKÁ, rod. Huličiarová

Demikát na trochu iný spôsob

Suroviny (4-5 porcií): 100 g prerastenej údenej slaniny pokrájanej na drobné kocky, 500 g očistených a na kocky pokrájaných zemiakov, 1 smotaná na šľahanie, 300 g bryndze, soľ, mleté korenie, bravčová masť podľa potreby, 1 lyžička mletej červenej papriky, 1 cibuľa, 2 kocky hovädzieho bujónu, voda podľa potreby, vňať ligurčeka a pažitky, kocky nakrájaného a na bravčovej masti opečeného chleba.

Postup: Pokrájanú slaninu dáme do nádoby, rozpražíme, pridáme pokrúpanú cibuľu, ktorú opražíme tiež na slanine; ak treba, pridáme lyžicu bravčovej masti. Na cibuľu pridáme mletú papriku, všetko zľahka premiešame, zalejeme vodou a pridáme bujónové kocky. Vývar mierne osolíme a pridáme pokrúpané zemiaky. Keď sú zemiaky uvarené, pridáme do polievky bryndzu rozšľahanú so smotanou, a všetko spolu premiešame. Polievku dochutíme soľou a korením. Kocky chleba opečieme na bravčovej masti. Demikát podávame s opraženým chlebom, ozdobeným nasekanou ligurčekovou vňaťou a pažitkou.

Plnené kuracie závitky

Suroviny (osem porcií): 8 plátkov kuracieho mäsa po 200 g, soľ, olej podľa potreby, voda, 1 lyžica polohrubej múky, 150 g údenej slaniny, 1 menší pór, 4 vajcia, soľ, mleté korenie, nasekaná čerstvá pažitka.

Postup: Najprv si pripravíme plnku. Slaninu nakrájame na menšie kúsky, rozpražíme ju a na rozpraženú slaninu pridáme očistený a na tenké kolieska pokrúpaný pór. Ten posolíme, okoreníme, pridáme málko vody, zakryjeme a podusíme. K podusenému póru pridáme 4 rozmiešané vajcia a pripravíme si hustú praženicu (plnku), do ktorej pridáme nasekanú pažitku.

Kuracie plátky poklepeme jemne z oboch strán, trochu posolíme a na každý plát mäsa naniesieme vychladnutú plnku. Kuracie plátky zatočíme a zopneme špáradlom, aby nám plnka nevypadla. Na oleji si speníme pokrúpanú cibuľu, zalejeme kuracím vývarom (môže byť aj z kocky), závitky tesno poukladáme na pekáč, zalejeme vývarom s cibuľou a dáme dusiť prikryté alobalom do rúry. Udusené závitky vyberieme do druhej nádoby, výpek zahustíme lyžicou polohrubej múky, ktorú rozmiešame v 3-4 dcl studenej vody a vlejeme do výpeku. Necháme krátko prevrieť a do šťavy vrátíme závitky, aby boli teplé. Ako príloha sa hodí ryža, cestoviny alebo zemiaky. K tomu pridáme bohatý zeleninový šalát.

Jahňacie plátky na víne

Postup: Z jahňacieho mäsa (stehno, plece) odrežeme silnejšie plátky, ktoré prešpikujeme pásikmi údenej slaniny a kúskom cesnaku. Plátky osolíme, okoreníme mletým korením (alebo mletým zázvorom) a dobre obalíme v nasekanej petržlenovej vňati. Mäso rozložíme do pekáča, polejeme ho rozpusteným maslom a lyžičkou červeného vína. Necháme to v chlade postáť dve hodiny. Potom dáme mäso piecť do rúry

na 180 – 190°C, približne 1,5 hodiny. Pri pečení podlievame vodou, do ktorej sme vytlačili šťavu z citróna. K plátkom mäsa po upečení podávame zemiakovú kašu, rôzne zeleninové šaláty alebo brusnicový kompót.

Chutná ryba na pive

Postup: Porcie ryby (pstruh, kapor, štika) osolíme, okoreníme mletým zázvorom a dáme do misky. Všetko zalejeme svetlým pivom a necháme približne hodinu v chlade. Ďalej na oleji alebo masle osmažíme na kolieska pokrúpanú cibuľu, pridáme na ňu porcie ryby, zalejeme pivom (len tak, aby boli porcie zakryté), poprášime mletou sladkou paprikou, posypeme rascou a strúhanou citrónovou kôrou a podusíme do mäkkosti. Rybu podávame s varenými zemiakmi posypanými sekaným kôprom alebo pažitkou. Môžeme tiež pridať šalát z čerstvej zeleniny – hlávkový, uhorkový alebo paradajkový s cibuľkou.

Fašírková roláda

Suroviny (5 osôb): 1 kg mletého mäsa, miešaného bravčového s hovädzím, 2 staršie rožky, 2 dcl mlieka, 2 vajcia (do mäsa), 1 cibuľa, 3 strúčiky cesnaku, 1 lyžička grilovacieho korenia, 1 lyžička drvenej rasce, 3 uvarené vajcia na tvrdo, 2 kyslé uhorky (môžu byť aj pásiky červenej papriky), soľ, mleté korenie, 2 hrste strúhanky, alobal a trochu bravčovej masti na pomastenie alobalu.

Postup: Mleté mäso vložíme do väčšej misky, pridáme pokrúpané a v mlieku namočené rožky, ktoré trochu vytlačíme. Pridáme vajcia, jemno nakrájanú cibuľu a prelisovaný cesnak. Zmes ochutíme grilovacím korením, rascou, soľou a čiernym korením. Dobré zmes premiešame rukou a necháme aspoň hodinu v chlade postáť. Dosku posypeme strúhankou, mäso rozložíme a ruku vyformujeme (veľmi neprítlačáme) tak do obdĺžnika na hrúbku približne 1 cm a rozmer 25 x 35 cm. Do prvej tretiny položíme za sebou ošúpané celé vajcia, po bokoch vajec rozložíme na plátky pokrúpané uhorky a poukladáme tiež pásiky papriky. Roládu zavinieme, konce a boky neprítlačáme. Alobal rozložíme, dobre pomastíme bravčovou masťou a roládu preložíme na alobal, ktorý dobre zatočíme. Položíme na pekáč, podlejeme asi 3 dcl vody a pečieme vo vyhriatej rúre, približne na 200°C, štyridsať minút. Roládu po 40 minútach odtočíme z alobalu; aby bola pekne upečená, necháme ju ešte 10 minút dopiecť do zlatožltá. Roládu treba nechať trochu vychladnúť a potom krájať na plátky. Podávame so zemiakmi, upravenými na rôzne spôsoby, a zeleninovým šalátom.

Pečené bravčové plece alebo bôčik

Túto pečenú dobrotu máme radi takmer všetci – či k dusenej hlávkovej kapuste s knedľou, alebo pečenú a vychladnutú k chlebu, a k tomu hojne množstvo zeleniny. Hoci je mäso trochu tučnejšie, nekonzumujeme ho každý deň. Preto si z času na čas môžeme dovoliť upečené mäso, respektíve naplnené plnkou.

Postup: Umyté a usušené mäso prešpikujeme plátkami cesnaku, osolíme a na troche tuku opečieme kusy mäsa zo všetkých strán. Mäso preložíme do pekáča, na výpeku trochu opečieme dve cibule a pridáme k mäsu. Všetko zalejeme červeným vínom. Čím ma víno výraznejšiu chuť, tým je mäso lepšie. Vložíme do vyhriatej rúry na 160°C a pečieme pomaly, až je mäso mäkké. Takto pripravené pečené mäso môžeme podávať na rôzne spôsoby.

Cviklový šalát s tekvicou, ktorý sa hodí aj pre vegetariánov

Suroviny: 2 cibule, 3 strúčiky cesnaku, 1 lyžička mletej papriky, 1 lyžička rasce, 1 dcl paradajkového koncentráту, 2 väčšie cvikle, zeleninový vývar z kocky (môže stačiť aj voda), 3 – 4 zemiaky, 1,5 kg maslovej očistenej tekvice, trocha cukru, soľ, korenie, olej alebo maslo, kyslá smotana, čerstvý kôpor, nasucho opečené tekvicové semienka, voda podľa potreby.

Postup: Na oleji opražíme nadrobno pokrúpanú cibuľu, pridáme očiste-

ný posekaný cesnak, mletú papriku a rascu. K cibuli primiešame paradajkový koncentrát, chvíľu opražíme a pridáme očistenú a na menšie kocky pokrájanú cviklu. Cviklu osolíme, takmer celú zalejeme vývarom (alebo vodou) a dusíme prikrytú 30 minút, pokiaľ nezmäkne. Ďalej pridáme očistené a pokrájané zemiaky, privedieme do varu a takto varíme ešte 10 minút. Na posledných desať minút dusenia pridáme pokrájanú tekvicu, ktorú necháme dobre rozvariť. Perkelt to pekne zahutí a osladí. Ku koncu cviklový perkelt dochutíme soľou, korením a sekaným kôprom. Perkelt podávame s kopčekom kyslej smotany a posypeme ho na sucho opraženými tekvicovými semienkami.

Nátierky na chutné raňajky alebo večere

Tvaroh je hodnotná a zdravá potravina, ktorá má v kuchyni široké využitie. Môžeme ho použiť do cesta, omáčok, na rôzne dressingy. Dá sa ním tiež zjemniť majonéza a pod. Tvarohová nátierka je rýchla a jednoduchá na prípravu. Nie je náročná ani na vybavenie kuchyne.

Tvaroh v mise alebo inej nádobe prelisujeme, respektíve dobre popučíme. Pridáme štipku soli, posekanú mladú cibuľku, trocha posekaného kôpru a taktiež 1-2 lyžice majonézy. Všetko dobre rozmiešame, podľa chuti ešte prisolíme. Môžeme tiež pridať prelisovaný cesnak a nátierka je hotová. Natierame ju na chlieb alebo pečivo, pričom to môžeme ešte vylepšiť – zvlášť na tanieriku – krájanou paprikou či paradajkou. Podobným spôsobom si môžeme pripraviť nátierku aj z bryndze.

Vajčková nátierka

Do mäkkého tvarohu pridáme trochu soli, posekanú čerstvú pažitku alebo mladú cibuľku. Ďalej pridáme 1 lyžicu rastlinného masla Flóra, uvarené, očistené a na drobno nasekané vajčka. Všetko spolu dobre premiešame; podľa potreby to ešte dochutíme soľou, mletým korením, alebo môžeme do nátierky postrúhať kyslú uhorku. Nátierku podávame s pečivom, respektíve chlebom. Povrch môžeme jemne posypať mletou paprikou.

Tuniakova nátierka

Jednu konzervu tuniaka vo vlastnej šťave alebo oleji premiešame s tvarohom. Okoreníme podľa chuti, pridáme pár kvapiek citróna, kúsky čiernych i zelených olív. Môžeme pridať tiež čerstvú mladú nasekanú cibuľku aj s vňaťou. Všetko dôkladne premiešame. Kopček nátierky kladieme na tanierik a obložíme kúskami paradajky. K nátierke podávame tmavý chlieb.

Nátierka so zeleninou

Na prípravu zeleninovej nátierky sú možnosti neobmedzené. Okrem cibule a cesnaku, ktoré do nej pridávame v surovom, môžu byť ďalšími surovinami karfiol, mrkva, zeler. Trochu ich povaríme a necháme dobre vychladnúť. Vychladnutú zeleninu na drobno postrúhame (pokrájame), aby sa dala nátierka dobre rozotierať. Kombinujeme také druhy zeleniny, ktoré sa k sebe chuťovo hodia. Súčasne to treba dolaďiť aj farebne (čerstvá červená paprika pokrájaná na malé kúsky), aby bola nátierka nielen zdravá, ale i atraktívna pre oko. Do pripravenej a postrúhanej zeleniny pridáme jemný tvaroh (podľa potreby), všetko dobre premiešame, dochutíme soľou, korením a sekanou pažitkou. Nátierku môžeme podávať s pečivom alebo tmavým chlebom.

Sladká nátierka (pre deti)

Tvaroh dobre rozšľaháme s 3–4 lyžicami smotany. Krém osladíme medom a pridáme zomleté vlašské orechy, postrúhané jabĺčko a postrúhanú čokoládu. Všetko spolu premiešame. Sladkú nátierku podávame s piškótami alebo BB keksami.

Mrkvový koláč s jablkami a brusnicami

Suroviny na celý plech: 300 g očistenej mrkvy, 500 g očistených jablák, 1 šálka navlhčených ovsených vločiek, 1 šálka pomletých vlašských orechov, 1 šálka sušených brusníc (môžu byť aj kompótové bez sirupu), 1 šálka cukru, 1 šálka mlieka, 1 šálka hrubej múky, štipka soli, 3 celé vajcia, 100 g rozpusteného masla. Ďalej potrebujeme z troch vajec piškótové cesto a papier na pečenie.

Postup: Mrkvu a jablká tenšie postrúhame a dáme do väčšej misy.

Pridáme všetky ďalšie suroviny a dobre premiešame. Vzápätí pridáme vajcia, rozpustené maslo a všetko dobre premiešame. Zmes prenesieme na plech, ktorý sme vložili papierom na pečenie. Rovnomerne zmes rozložíme, vyformujeme približne na 2 cm vysoké cesto. Z troch vajec pripravíme jednoduché piškótové cesto a rozotrieme ho na zmes mrkvového cesta na celý povrch. Pečieme vo vyhriatej rúre na 180°C – 40 až 45 minút. Polo vychladnutý upečený koláč prevrátime na mletým cukrom posypanú dosku, papier odstránime a koláč necháme vychladnúť. Vychladnutý ho môžeme posypať vanilkovým cukrom.

Štrúdle z lístkového cesta na rôzny spôsob

Základné suroviny: lístkové cesto (1 lístkové cesto sú dve štrúdle). Ďalej potrebujeme okrúhle detské piškóty, bravčovú masť na pomastenie plechu, rozšľahané vajce na potretie povrchu štrúdlí š a cukor do plniek. Plnky môžeme kombinovať rôzne. Napríklad: len jablková alebo tvarohová s jahodami, maková s rebarborou, alebo iba slivková s postrúhanými orechmi...

Postup: Rozmrazené lístkové cesto rozdelíme na dve časti. Z každej časti rozvaľkame obdĺžnik, približne 30x40 cm. Do stredu obdĺžnika – z dlhšej časti – ukladáme po tri piškóty vedľa seba; až po dolnú časť, tak dva centimetre od koncov, už piškóty nekladíme. Na piškóty naniesieme jablkovú plnku. Aj keď sú jablká šťavnaté, nevytláčame ich. Boky cesta preložíme sprava doľava a opačne, okraje zatlačíme a štrúdle preniesieme na plech, ktorý sme pomastili bravčovou masťou. Vrch potrieme rozšľahaným vajcom a pichneme 4-5 krát vidličkou. Pečieme vo vyhriatej rúre. Upečené necháme vychladnúť a až potom krájame.

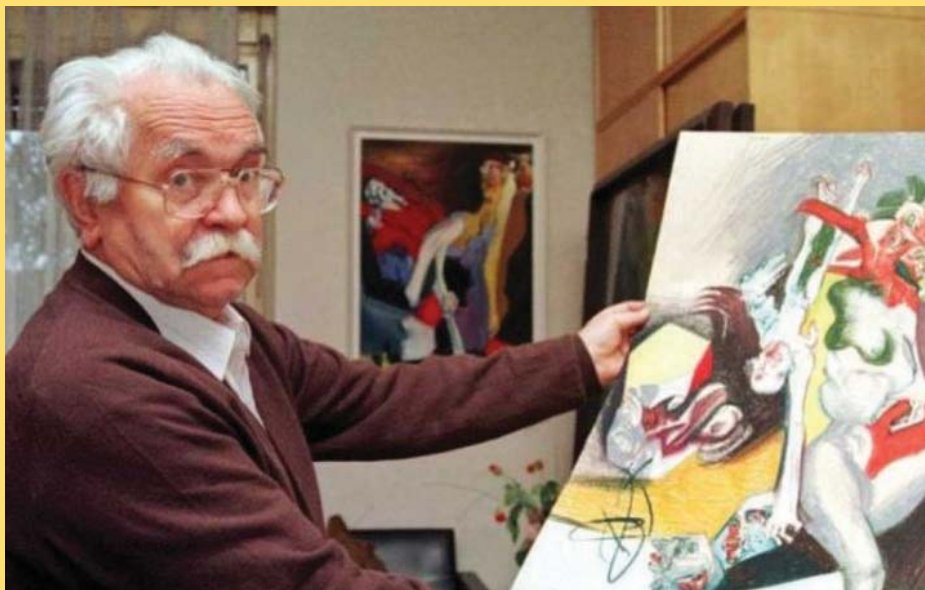
Špenátová roláda plnená bryndzovou penou

Postup: 150 g čerstvého špenátu sparíme nad parou a vytlačíme z neho vodu. Potom špenát rozmixujeme, pridáme soľ, trošku strúhaného muškátového orieška, mleté korenie a 5 žĺtkov. Všetko rozmixujeme na hladkú hmotu. Do zmesi metličkou zamiešame 5 lyžíc hladkej múky a nakoniec tuhý sneh z 5 bielkov. Cesto rozotrieme na plech prikrytý papierom na pečenie a pečieme vo vyhriatej rúre na 180°C – sedem minút. Hneď po upečení teplý piškót zrolujeme a necháme vychladnúť.

Približne 200 g bryndze a 80 g masla dobre vymiešame. Môžeme dať tiež štipku mletej červenej papriky, pridáme trochu sekané pažitky a vychladnutú roládu odtočíme, natrieme plnkou a znovu zrolujeme. Roládu necháme na chladnom mieste aspoň hodinu postáť. Krájame na kolieska, ktoré podávame na plátkoch bagety, prípadne slaného pečiva. K tomu patrí pohár piva alebo vína – a hostia budú spokojní.

Dobrú chuť praje **Oľga CHUDOVSKÁ**

Výstava obrazov Vincenta Hložníka

Počas XXIX. ročníka Cyrilometodských dní pookrejú aj milovníci špičkovej výtvarnej tvorby. V stredu 4. júla o 15.00 h sa v Terchovskej galérii umenia uskutoční vernisáž výstavy nezabudnuteľného maliara, grafika, knižného ilustrátora, tvorcu sakrálnych ikonografíe, dekoratívno-monumentálnych diel v architektúre a vysokoškolského pedagóga Vincenta Hložníka (22. 10. 1919 Svederník – 10. 12. 1997 Bratislava). Prezentované budú obrazy, ktoré výtvarník venoval na Národný poklad SR.

Matica slovenská, ktorá umelcov veľkorysý dar spravuje, mu v roku 1941 finančne pomohla ukončiť štúdium v Prahe. Vzápätí (vtedy) mladého začínajúceho výtvarníka aj zamestnala. Vincent Hložník si na to s odstupom času zaspomínal takto: „Rok 1942. Prichýlil ma v Matici slovenskej v Martine. Povďačný som za túto pomoc predovšetkým Dr. Jozefovi Cincíkovi. On svojou jasnozrivosťou akosi vytyčil vo mne predsa len ilustrátora kníh. Matica slovenská ma vzrušovala. Bol som na pôde, kde vznikali toľké hodnoty slo-

venskej knihy. Bol som v priestoroch ustanovizne, ktorá po roky, ba po desaťročia osvetľovala duchovnú cestu slovenského človeka... Tých pár martinských mesiacov ma pripútalo ku knihe ešte silnejšie.“ (1989)

Výstava obrazov Vincenta Hložníka potrvá v Terchovskej galérii umenia do 27. júla 2018. Nenechajte si ujsť vzácnu príležitosť uvidieť na vlastné oči jedinečné majstrove diela.

-pc-

ANI SA TOMU VERIŤ NECHCE

Kapela Arzén má 35 rokov!

Zrekapitulujme si v maximálnej stručnosti základné informácie. Arzén bol založený v lete 1983. Počas ťažko uveriteľnej tridsaťpäťročnej existencie vydala táto rocková formácia osem štúdiových albumov, účinkovala v rozhlase, televízii aj vo filme, odohrala nespočítateľné množstvo koncertov na Slovensku, v Českej republike, Poľsku, Maďarsku či dokonca USA. Kapelu vždy charakterizovala poctivá muzikantská robota a nepodliehanie nijakým módnym vlnám a tendenciám. Dominantnú časť bohatého repertoáru tvoria rockové úpravy terchovských ľudových piesní. Osobitnú kategóriu predstavujú zhudobnené verše slovenských básnikov.

Začiatkom roka 2018 vydali „rockovo-folklórni Jánošíci“ cédečko Teraz nám vyhráva, do ktorého zhmotnili to najlepšie, na čom v ostatných rokoch tvrdo pracovali. Ako uvádza Peter Cabadaj, „hoci sa muzikanti nikdy programovo neprihlásili k módnej vlne etnickej hudby (world music), akoby z bočného vchodu ju dokážu unikátnym spôsobom okysličovať o výrazovo silné vrstvy či spodné prúdy. Kapela totiž vníma svoje terchovské inšpirácie ako slovenskú pieseň, kolujúcu v žilách sťa dotyk nebeských hudobných sfér.“

Jubileum terchovsko-žilinskej skupiny Arzén zarezonuje aj na Jánošíkových dňoch. Mládenci vystúpia počas sobotného večerného medzinárodného galaprogramu v amfiteátri Nad bôrami (4. augusta).

Do ďalších tridsiatich piatich rokov vinšujeme rockerom nielen pevné zdravie a čo najviac úspešných platní a koncertov, ale i vždy šťastné a bezbolestné návraty do svojich rodinných prístavov.

-red-

Foto – Richard KÖHLER

Slávnosti

Hlavná postava tohto príbehu je moja vnučka Mara. Básnik Ján Smrek povedal, že nič nie je krajšie na svete, ako je dievča v rozkveti. Momentálne je Mara plná kvetov. Chalani majú o ňu záujem, to by ma neštvalo. Štve ma ale to, že aj jej sa páčia. Mobily u nás neustále vyhrávali a ja ako šibnutá som k nim behávala, hoci ich funkcie neovládám. Esemesky vrtali oblohu nad našou chalupou, niekedy sa v tom

istom okamihu križovali aj tri-štyri. Ich obsah som sa nedozvedela. Asi boli veľmi duchaplné, najmä Mara sa po prečítaní vždy priblížilo škerila.

Poblíž našej chalupy bývajú folklórne slávnosti. Podporujem takúto podujatia. Veď ak si ich nebudeme vážiť a podporovať, zožerú našu identitu všelijakí Halloveni a Valentínkovia. Od nás z osady chodí na oslavy aj Ďuro. Jeho konský povoz je vždy krásne vyzdobený nielen chvojinou, ale i jačiacou krojovanou družinou. Maru požiadal, aby aj ona skrášila jeho povoz. Kroj jej vykútal v mamkinej truhlici. Tri dni sa Mara v ňom predvádzala pred zrkadlom...

S pýchou v srdci sme ju vyprevádzali k povozu. Pýcha opadla a úsmev zamrzol, keď sme uvideli pohoniča vychechureného na voze. Ten ani jeden ponúknutý pohárik neodmietol. Keby aspoň kobyľu nemal požičanú! Aj chasa na voze bola podperená obojakým spôsobom. Mládenci na voze vítali Maru prenikavými výkrikmi a hneď ju začali „čapčiť“ čímisi z obrovskej fľaše. Mara neodmietla, čo ma mimoriadne dojalo. Chcela som ju stiahnuť z voza. Muž ma však zahriakol, aby som neblaznela.

Voz s posádkou ufujazdil, folklórne skupiny ma už tak veľmi nerozveselili ako roky predtým. Voz s Marou som nevidela, hoci som ho očami stále hľadala. Možno ma to zachránilo pred šľak trafením, ako skonštatoval môj muž.

Bola som šťastná, keď sa Mara vrátila živá a celá; aj tú pijanskú bordovú som jej odpustila. Ďurovi sa to predsa len podarilo ukočirovať aj s požičanou kobyľou, lebo sa nikde nevyvážali, ako som predvídala. No, boli to nervy!

Zaverila som sa. Koniec! Už nebudem naháňať Maru po vrškoch, počúvať zvady, nervy drásajúce hity a vyvárať ako pre armádu. Dosť! Budem láskavou starou materou spoza plota. Vnúčikovia nech prázdninujú, kde im srdce ráči, nech sa vadia s hocikým, len nie preboha so mnou.

† Mgr. Judita PEKÁRIKOVÁ

Ženy výtvarníčky a muži muzikanti počas vernisáže Foto – František MUCHA

MS vo varení a jedení bryndzových halušiek 2018

Terchová v sobotu 26. mája 2018 pripravila pre návštevníkov Majstrovstvá sveta vo varení a jedení bryndzových halušiek. Podujatie, ktoré sa konalo za ideálneho počasia, opäť prilákalo tisícky návštevníkov. Zasúťažili si mohli nielen družstvá, ale taktiež jednotlivci v dovedna štyroch kategóriách. Samozrejme, nesmel chýbať ani kultúrny program, ktorého súčasťou boli okrem predstaviteľov terchovského folklóru – na čele s víťazom súťaže Zem spieva Martinom Repáňom – aj známe tváre, ako nestarnúci Peter Nagy so svojou skupinou Indigo, či Sima Martausová.

VÝSLEDKY

Výsledky družstiev vo varení a jedení halušiek

1. miesto: Tempo Kondela čas 13 minút a 45 sekúnd
2. miesto: Jánošíkov dvor, Zázrivá čas 14 minút a 20 sekúnd
3. miesto: Družstvo Nededza čas 20 minút a 76 sekúnd

Výsledky zahraničných družstiev vo varení a jedení halušiek

1. miesto: Beskydek (Poľsko)

2. miesto: Senvaclav (Maďarsko)

3. miesto: družstvo z Rumunska

Výsledky v jedení 1 metra dlhej syrovej nite

1. Vanda Majtánová čas 1 minúta a 16 sekúnd
2. Blažej Palkej čas 1 minúta a 18 sekúnd
3. Martin Žitňanský čas 1 minúta a 19 sekúnd

Výsledky v pití 1 litra žinčice

1. Daniel Miko čas 29,2 sekúnd
2. Ľudovít Vlček 31 sekúnd
3. Peter Hložný 33 sekúnd

Výsledky v jedení 1 kg bryndzových halušiek

1. Slavomír Maco 29 sekúnd
2. Dušan Lenday 32,3 sekúnd
3. Miroslav Pekár 34,5 sekúnd

Text a foto – Milan KOSEC

Fotoarchív – Jaroslav ROMANČÍK

Úspešní terchovskí offroadisti

V dňoch 25. – 27. mája 2018 sa v lúkach pod Makytou konali preteky offroadov, na ktorých výborne obstáli aj pretekári z Terchovej. Ľubo Pažitný (prvý zľava) vyhral kategóriu krátkych áut, Jaroslav Romančík (v strede) zvíťazil v kategórii dlhých áut a v tej istej kategórii bol ešte Pavol Pažitný (prvý sprava) tretí.

-zaj-

Foto – František MUCHA

Ocenený Ondrej Štefko

Dňa 4. mája 2018 udelila Slovenská speleologická spoločnosť striebornú medailu za zásluhy v speleológii Ondrejovi Štefkovi. Ocenila tak jeho dlhoročnú obetavú prácu pri objavovaní a propagovaní podzemných krás Slovenska, najmä však Malej Fatry. Ku gratulantom sa pripája aj redakcia našich novín spolu s ich čitateľmi.

-zaj-

design.develop.deliver

**Kvalitné termoplastické
extrudované a vstrekované výrobky**

+421 41 507 11 01
sales@cobaautomotive.sk
www.cobaautomotive.sk

COBA
automotive

Patrik s majstrovským pohárom

Netradičná Sihla

Róbert v spoločnosti rodičov

Trávník na Sihle je po rekonštrukcii

Na jar prešiel trávník na Sihle pomerne veľkou a zaujímavou zmenou. Viac nám o nej porozprával Patrik Kováč, pre ktorého bolo terchovské trávnaté ihrisko prvou školou, na ktorej sa učil nielen hrať futbal, ale aj chápať zákonitosti práce s rastom, údržbou, či regeneráciou trávy. Dnes je tento mladý muž šéfom tímu, ktorý sa stará o športovú plochu na legendárnom Štadióne Antona Malatinského v Trnave; zároveň pracuje aj pre SFZ ako odborný technický dozor pre trávníky a hracie plochy v NTC Senec a NTC Poprad. O čom všetkom teda bola rekonštrukcia terchovského trávníka? Odpovedá Patrik: „Každý, kto sa venoval futbalu v Terchovej, si všimol, že po takmer každom daždi sa na ihrisku nedalo hrať. Dôvodom je veľmi ťažká ílovitá pôda. Drenáž vybudovaná v 90. rokoch bola navrhnutá skôr na spodnú vodu, keďže je v hĺbke jeden meter. V minulosti bolo všeobecným zvykom mať na ihrisku čo najväčší valec a jazdiť s ním čo najviac. Keď som sa začal starať o ihrisko, tak som na prevzatie mnohých veľkých valcov zakázal používať. Vyrobili sme si hrotový valec a začali sme ihrisko prerábať. Postupom času sa ihrisko podarilo aj zapieskovať a prevzdušniť. Zamýšľal som sa nad tým, ako z tejto situácie vyjsť, keďže na jeseň sa veľa zápasov muselo hrať po okolí na umelej trávke kvôli podmôčenému terénu. Cez zimnú prestávku som načrtnol a navrhol odvodnenie ihriska. Viktor Holúbek súhlasil, za čo má môj obdiv. Finančne sme si mohli dovoliť vyriešiť len kritické lokality zamokrenia, čo ale na našom ihrisku znamenalo takmer polovicu plochy. Vďaka priateľom z Trnavy som si požičal stroje a išli sme na to. Vydrážkovaných bolo približne 650 metrov, zvodníky po boku ihriska ďalších 100 metrov. Na zásyp sa použilo asi 100 ton štrku a 50 ton kremičitého piesku. Po položení vrstiev piesku a trávníka sa celá plocha zapieskovala, dosiela a prevzdušnila. Funkcia drenáže je viditeľná,

po väčších úhrnoch zvedie prebytočnú vodu. Práce trvali dva týždne. Cez leto plánujeme plochu hlbkovo prerezať a zapieskovať, aby sa funkcia drenáže vylepšila. Chcem poďakovať každému, kto priložil ruku k dielu. Môjmu otcovi, futbalistom „áčka“, firme Maruna, firme Grave zo Žiliny, Jánovi Gajdošíkovi, Paľovi Michálkovi. Osobitná vďaka patrí Vincentovi Hanuliakovi „Pichličkovi“, že neúnavne pracuje a odvádza úctyhodnú robotu na trávníku, a tiež Viktorovi Holúbkovi za podporu a chuť vytvárať výborné podmienky pre futbal v Terchovej.“

Mimochodom, Patrik je vďaka triumfu Spartaka Trnava vo Fortuna lige tiež majstrom, veď im majstrovsky pripravoval trávník. Čo na túto skutočnosť hovorí on sám? „Veľa ľudí sa ma pýtalo, či som nemal nervy, keď tá masa fanúšikov zaplnila hraciu plochu...Hmm, nemal som nervy, keďže by to bolo aj o rok“ – s úsmevom dodal na záver Patrik Kováč.

Marián ZAJAC

Fotoarchív – Patrik Kováč

Mladomanželia v spoločnosti rodičov

Róbert Boženík majstrom SR

Talentovaný futbalový útočník, hráč MŠK Žilina a mládežnícky reprezentant Slovenska sa so svojimi klubovými spoluhráčmi tešil z majstrovského titulu v kategórii U19. Svoj triumf v dlhodobej súťaži spečatili mladí šošoni výhrou nad rovesníkmi Slovana Bratislava v pomere 5:1. Náš rodák sa na tomto víťazstve podieľal jedným presným zásahom. Celkovo však Róbert zaznamenal v súťaži 17 gólov, čím výrazne prispel k dlho očakávanému dorasteneckému titulu pre žilinské farby. To ale nie je všetko. Ako majstri SR si to v rámci Česko-Slovenského pohára rozdali vo Veľkých Bíloviciach (CZ) mladí Žilinčania s majstrom Česka Sigmou Olomouc. Po výhre 2:1 sa z tohto pohára tešili chlapci spod Dubňa, navyše Róbert Boženík bol vyhlásený za najlepšieho hráča stretnutia! Blahoželáme.

-zaj-

Lukášov životný prestup

Je to tak! Lukáš Cingel, náš rodák a reprezentant Slovenska v hokeji, sa rozhodol spečatiť životný prestup. Upísal sa dresu a stavu manželskému. Stalo sa tak 1. júna 2018 v Katedrále Najsvätejšej Trojice v Žiline, kde vyslovil svoje ÁNO dlhoročnej priateľke Ľubici Pisárikovej. Mladomanželom želáme v mene redakcie našich novín a ich čitateľov veľa lásky, zdravia, vzájomného porozumenia a Božích milostí.

-zaj-

Fotoarchív – Lukáš CINGEL

I. TRIEDA DORAST

	Klub	Z	V	R	P	Skóre	B	K	+/-	FP
1	ŠK Cementáreň Lietavská Lúčka	24	22	2	0	154:28	68	14	32	0
2	TJ Považský Chlmec	24	17	1	6	101:45	52	13	16	0
3	FK Terchová	24	16	3	5	92:29	51	12	15	0
4	TJ Fatran Krasňany	24	15	3	6	84:42	48	11	12	0
5	OFK Kotešová	24	13	3	8	75:56	42	10	6	0
6	TJ Hvozdnica	24	12	0	12	69:76	36	9	0	0
7	TJ ŠTART Veľké Rovné	24	10	3	11	59:58	33	8	-3	0
8	FK Hliník	24	10	1	13	80:85	31	7	-5	0
9	TJ Divina	24	8	5	11	75:87	29	6	-7	0
10	TJ Družstevník Bitarová	24	6	3	15	43:110	21	5	-15	0
11	ŠK Lietava	24	5	4	15	29:93	19	4	-20	0
12	TJ Tatran Bytča	24	4	3	17	38:100	15	3	-18	0
13	OFK Hôrky	24	1	3	20	38:128	6	2	-30	0
14	TJ Hlboké(odstúpené)	0	0	0	0	0:0	0	1	0	0

III. LIGA SŽ U15 SKUPINA A

	Klub	Z	V	R	P	Skóre	B	K	+/-	FP
1	FK Tatran Turzovka	26	24	2	0	197:19	74	14	35	0
2	ŠK Javorník Makov	26	20	4	2	135:30	64	13	25	0
3	OFK Teplička nad Váhom	26	16	5	5	71:41	53	12	14	0
4	TJ Snaha Zborov nad Bystricou	26	15	5	6	93:42	50	11	11	0
5	TJ Jednota Bánová	26	12	2	12	62:66	38	10	-1	0
6	MŠK Kysucké Nové Mesto B	26	11	4	11	65:47	37	9	-2	0
7	FK Slávia Staškov	26	11	3	12	76:81	36	8	-3	0
8	FK Čadca B	26	10	4	12	72:95	34	7	-5	0
9	TJ Tatran Oščadnica	26	8	4	14	38:76	28	6	-11	0
10	FK Rajec	26	8	2	16	39:89	26	5	-13	0
11	TJ Slovan Podvysoká	26	7	1	18	41:108	22	4	-17	0
12	FK Terchová	26	6	3	17	30:93	21	3	-18	0
13	ŠK Radoľa	26	5	5	16	33:119	20	2	-19	0
14	TJ Fatran Varín	26	5	4	17	33:79	19	1	-20	0

IV. LIGA SEVER DOSPELÍ

	Klub	Z	V	R	P	Skóre	B	K	+/-	FP
1	MFK Ružomberok B	30	25	2	3	145:25	77	16	32	269.19
2	FK Terchová	30	20	5	5	85:34	65	15	20	250.6
3	TJ Jednota Bánová	30	20	5	5	67:19	65	14	20	257.8
4	OŠK Baník Stráňavy	30	15	6	9	65:48	51	13	6	258.99
5	ŠK Javorník Makov	30	14	6	10	69:56	48	12	3	256.4
6	OŠK Rosina	30	14	4	12	62:53	46	11	1	260.44
7	FK Slávia Staškov	30	13	6	11	67:68	45	10	0	243.09
8	MFK Dolný Kubín	30	12	7	11	54:50	43	9	-2	268.79
9	TJ Družstevník Belá - Dulice	30	12	3	15	68:70	39	8	-6	252.4
10	ŠK Dynamo Diviaky	30	10	9	11	39:59	39	7	-6	250.8
11	ŠK Závažná Poruba	30	10	2	18	41:70	32	6	-13	270
12	FK Slovan Žabokreky	30	10	2	18	39:77	32	5	-13	256.4
13	ŠK Tvrdošín	30	9	4	17	35:57	31	4	-14	262.2
14	MFK Bytča	30	9	3	18	39:72	30	3	-15	264.2
15	MŠK Kysucké Nové Mesto	30	8	5	17	41:72	29	2	-16	259.25
16	FK Slovan Trstená	30	3	3	24	28:114	12	1	-33	262.29

III. LIGA MŽ U13 SKUPINA A

	Klub	Z	V	R	P	Skóre	B	K	+/-	FP
1	FK Slávia Staškov	26	25	1	0	279:26	76	14	37	0
2	MŠK Kysucké Nové Mesto B	26	21	1	4	181:52	64	13	25	0
3	TJ Jednota Bánová	26	19	2	5	145:46	59	12	20	0
4	ŠK Javorník Makov	26	19	1	6	191:53	58	11	19	0
5	FK Tatran Turzovka	26	17	1	8	204:78	52	10	13	0
6	TJ Snaha Zborov nad Bystricou	26	14	4	8	94:66	46	9	7	0
7	TJ Fatran Varín	26	13	1	12	130:86	40	8	1	0
8	OFK Teplička nad Váhom	26	11	1	14	124:134	34	7	-5	0
9	TJ Slovan Podvysoká	26	9	1	16	73:185	28	6	-11	0
10	FK Terchová	26	8	1	17	71:107	25	5	-14	0
11	TJ Tatran Oščadnica	26	7	1	18	63:170	22	4	-17	0
12	FK Rajec	26	4	2	20	37:159	14	3	-25	0
13	FK Čadca B	26	4	0	22	37:253	12	2	-27	0
14	ŠK Radoľa	26	2	1	23	31:245	7	1	-32	0

Skvelé druhé miesto

Družstvo mužov FK Terchová vybojovalo v sezóne 2017/2018 skvelé druhé miesto v IV. lige skupina Sever, čím vyrovnalo doterajšie najlepšie umiestnenie terchovských mužov v krajských súťažiach zo sezóny 1993/1994. Naším futbalistom, funkcionárom i fanúšikom srdečne gratulujeme. Uvedenému úspechu sa budeme širšie venovať v nasledujúcom čísle našich novín.

-zaj-
Foto – FK TERCHOVÁ

Biketrial 2018

Po úspešných majstrovstvách sveta (2004), majstrovstvách Európy (2007) a majstrovstvách Slovenska (2009) sa 28. apríla 2018 uskutočnil v Terchovej Európsky pohár v Cyklotriale, ktorý potvrdil, že v Jánošíkovom kraji sa vyznávačom adrenalínu na dvoch kolesách mimoriadne páči a nájdú tu vždy výborné terény.

Predám vlečku za traktor, štyri studňové skruže, stavebný výťah s elektrickým motorom, hrabačku na seno a vyorávač zemiakov (tzv. čerta). Bližšie informácie na tf. 0904 092 351

Počas víkendy 18. - 20. mája 2018 sa v našej obci uskutočnil 2. ročník Dogtrekkingu Jánošíkovým chodníkom.

Od Tatier k Dunaju

Ani tento rok neobišli našu obec cyklisti v rámci podujatia s názvom Od Tatier k Dunaju na bicykli aj napriek skleróze multiplex. Toto cyklistické podujatie má za úlohu šíriť osvetu o skleróze multiplex a umožniť pacientom s týmto závažným degeneratívnym ochorením nervovej sústavy spoločne sa bicyklovať a prekonávať prekážky. V Terchovej sme privítali cyklistov občerstvením a menším kultúrnym programom. Na trase z Terchovej do Žiliny nechýbali ani zástupcovia Žilinského samosprávneho kraja na čele na čele s jej predsedníčkou Erikou Jurinovou.

VARÍNSKA
— TLAČIAREŇ —

OFSETOVÁ A DIGITÁLNA TLAC

www.varinskatlaciaren.sk

Vrátne
PREČINNOSŤ

BEH NA POLUDŇOVÝ GRŮŇ
XVII. ROČNÍK 2018

DĹŽKA TRATE: 4000 M
PREVÝŠENIE: 840 M
ŠTART: 620 M.N.M.
CIEĽ: 1.460 M.N.M.

POZVÁNKA
Dovoľujeme si Vás pozvať na

Kontakt:
0904 367 434,
0903 624 292,
EMAIL:
chatanagruni@gmail.com
cestroBO91@gmail.com

NEDEĽA
24.6.2018
ŠTART
10:00
VRÁTNA
STARÝ DVOR

CIEĽ - POLUDŇOVÝ GRŮŇ
UVHLÁSENIE VÝSLEDKOV
CHATA NA GRŮŇI

Mimoriadna odmena: 1000,- €
za prekonanie tratového rekordu.